

๐๒๐ ๗

ก ๕๓๗ ก

๑ ๒

การศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนรายวิชา ท ๐๘๑
การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ปริญญานิพนธ์

ของ

กาหลง บุตรไสว

๓๑ พ.ค. ๒๕๓๖

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กันยายน ๒๕๓๐

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

105841

การศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนรายวิชา ท ๐81
การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

บทคัดย่อ

ของ

กาหลง บุตรไสว

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กันยายน 2530

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนรายวิชา
ท 081 การศึกษาคนควาเบื้องต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ บรรณารักษ์
จำนวน 60 คน ผู้สอนรายวิชา ท 081 จำนวน 76 คน และนักเรียนที่ผ่านการเรียน
รายวิชา ท 081 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 780 คน จากโรงเรียน
มัธยมศึกษาในส่วนกลาง จำนวน 60 แห่ง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และเกณฑ์
ประเมินสภาพความพร้อมของห้องสมุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. โดยส่วนรวม ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลาง มีสภาพความพร้อม
ด้านต่าง ๆ สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน รายวิชา ท 081 ในระดับปานกลาง
เมื่อแยกพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านบริการของห้องสมุด งานเทคนิค และทรัพยากร
ห้องสมุด มีสภาพความพร้อมในระดับมาก ด้านอาคารสถานที่มีความพร้อมในระดับปานกลาง
และด้านบุคลากรมีความพร้อมในระดับน้อย
2. สภาพการสอนรายวิชา ท 081 พบว่า ผู้สอนเป็นบรรณารักษ์หรืออาจารย์สังกัด
หมวดวิชาภาษาไทยและทำหน้าที่บรรณารักษ์ด้วย จำนวนร้อยละ 60.00 และที่เป็นอาจารย์
สังกัดหมวดวิชาภาษาไทย จำนวนร้อยละ 40.00 ผู้สอนสามารถสอนได้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย
ในระดับปานกลางทุกข้อ และเน้นเนื้อหาวิชาแต่ละหัวข้อในระดับมาก ยกเว้นหัวข้อหนังสือ
และการอ่านกับการเขียนรายงานการค้นคว้า ที่เน้นในระดับปานกลาง กิจกรรมการเรียน
การสอนที่ผู้สอนใช้ในระดับมาก คือการค้นคว้าในห้องสมุด การฝึกปฏิบัติในห้องสมุด การฝึก
ค้นคว้าในห้องสมุดและการบรรยาย สื่อการสอนที่ใช้ส่วนใหญ่ขอยืมจากห้องสมุดโรงเรียน
และจัดทำขึ้นเอง เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลมากที่สุด คือ การทดสอบ รองลงมา คือ
การตรวจผลงานและการสังเกต ข้อสอบที่ใช้มากนั้นเป็นข้อสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย
3. ปัญหาในการเรียนการสอน พบว่า ผู้สอนและนักเรียนประสบปัญหาในระดับ
ปานกลาง สอดคล้องกันในทุก ๆ ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านห้องสมุด ด้านผู้สอน
ด้านนักเรียน ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดผล.

A STUDY OF SITUATIONS AND PROBLEMS IN TEACHING
"T 081 STUDY FUNDAMENTAIL" IN THE
SECONDARY SCHOOLS

AN ABSTRACT

BY

KALONG BUDSAWAI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakarinwirot University

September 1987

The purpose of this investigation was to study of Situations and Problems in Teaching "T 081 Study Fundamentals" in the Secondary Schools. The sample was comprised of 60 librarians, 76 teachers of T 081, 780 students who have completed T 081 in the first semester of the academic year B.E. 2529. The sample were drawn from 60 secondary schools belonged to the central education region. Questionnaires and Library Readiness Evaluation Criteria were employed in data collection. The gathered data were analyzed by employing descriptive statistics such as percentages and arithmetic means.

Findings were as follows.

1. The secondary school libraries of the central education region were, in general, rated at moderate level in terms of their readiness for the utilization in teaching T 081. However, in considering each of their functions, it was found that reader services, technical services, and collections were rated at high level while buildings and personnels were rated at moderate and low levels respectively.

2. In considering teaching conditions of T 081, it was found that 60 percent of the teachers were librarians or teacher-librarians who were attached to the Thai language sections and 40 percent were teachers of the Thai language Sections. With respect to objective attainment, most teachers could achieve all objectives at moderate 1 level while content of each topic was emphasized at high level with an exception for the case of the topics on book and report writing

and report writing which were emphasized at moderate level.

Activities employed at high level in teaching and learning included library research, practices in the library, library search practice, and lecture. Teaching aids were mostly obtained from the school library and in some case self-made. Evaluation methods mostly employed included testing, scoring the class project, and observation respectively. Both objective and subjective tests were highly used.

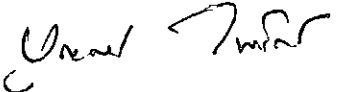
3. Both teachers and students identified congruently that they encountered the following problem areas in teaching and learning T 081, namely, contents, libraries, teachers, students, teaching aids, and evaluation.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการ

 ประธาน
 กรรมการ

 ประธาน
 กรรมการ
 กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์
ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์สีดา ที่ได้กรุณาให้ข้อ
คิดเห็น แนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์นงนวล พงษ์ไพบูลย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา
ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทาวิจัยครั้งนี้

อนึ่ง การทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยส่วนหนึ่งจากมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ท้ายสุดผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ และขอขอบคุณ คุณฉลาด
สุคปาน ที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจควยก็เสมอมา

กาหลง บุตรไสว

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาคนควา	3
ความสำคัญของการศึกษาคนควา	3
ขอบเขตของการศึกษาคนควา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	6
ผลงานวิจัยในประเทศ	8
ผลงานวิจัยในต่างประเทศ	10
3 วิธีดำเนินการศึกษาคนควา	12
แหล่งข้อมูล และกลุ่มตัวอย่าง	12
การสร้างเครื่องมือ	13
การเก็บรวบรวมข้อมูล	14
การวิเคราะห์ข้อมูล	15
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	17
การวิเคราะห์ข้อมูล	17
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	17
5 สรุปผลการศึกษาคนควา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
ความมุ่งหมายของการศึกษาคนควา	57
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	57
เครื่องมือเครื่องใช้ในการรวบรวมข้อมูล	57

บทที่	หน้า
การรวบรวมข้อมูล	58
การวิเคราะห์ข้อมูล	58
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	58
อภิปรายผล	64
ข้อเสนอแนะ	68
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	68
บรรณานุกรม	69
ภาคผนวก	73

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนมา จำแนกตามสถานภาพ	14
2. วุฒิของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน	18
3. ประสิทธิภาพในการทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน	19
4. จำนวนโรงเรียน จำแนกตามขนาดห้องเรียน	20
5. จำนวนโรงเรียน จำแนกตามจำนวนนักเรียน	21
6. สภาพความพร้อมของห้องสมุด คำนวณอาคารสถานที่	22
7. สภาพความพร้อมของห้องสมุด คำนวณบุคลากร	23
8. สภาพความพร้อมของห้องสมุด คำนวณบริการของห้องสมุด	24
9. สภาพความพร้อมของห้องสมุด คำนวณงานเทคนิค	25
10. สภาพความพร้อมของห้องสมุด คำนวณทรัพยากรห้องสมุด	26
11. สรุปสภาพความพร้อมของห้องสมุด	27
12. วุฒิของผู้สอน รายวิชา ท 081	28
13. หน้าที่ความรับผิดชอบ ของผู้สอนรายวิชา ท 081	29
14. จำนวนชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำแนกตามหน้าที่ความรับผิดชอบ	30
15. สภาพการสอน รายวิชา ท 081 คำนวณจุดมุ่งหมาย	31
16. สภาพการสอน รายวิชา ท 081 คำนวณเนื้อหาวิชา	32
17. สภาพการสอน รายวิชาท 081 คำนวณกิจกรรมการสอนที่ผู้สอนใช้	33
18. สภาพการสอน รายวิชา ท 081 คำนวณกิจกรรมการสอนที่ผู้สอน ให้นักเรียนมีส่วนร่วม	35
19. สภาพการสอน รายวิชา ท 081 คำนวณสื่อการสอน	36
20. สภาพการสอน รายวิชา ท 081 คำนวณการวัดผลและประเมินผล	38
21. ปัญหาการสอนของผู้สอน รายวิชา ท 081 คำนวณเนื้อหาวิชา	40
22. ปัญหาการสอนของผู้สอน รายวิชา ท 081 คำนวณห้องสมุด	41

ตาราง

หน้า

23.	ปัญหาการสอนของผู้สอน รายวิชา ท 081	คานผู้สอน	42
24.	ปัญหาการสอนของผู้สอน รายวิชา ท 081	คานนักเรียน	43
25.	ปัญหาการสอนของผู้สอน รายวิชา ท 081	คานสื่อการสอน	44
26.	สรุปัญหาการสอนของผู้สอน รายวิชา ท 081		45
27.	จำนวนนักเรียนที่เรียนรายวิชา ท 081	จำแนกตามชั้นเรียน	46
28.	จำนวนนักเรียนที่เรียนรายวิชา ท 081	จำแนกตามแผนการเรียน	47
29.	เหตุผลที่นักเรียนเรียนรายวิชา ท 081		48
30.	ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081	ของนักเรียนคานเนื้อหา	49
31.	ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081	ของนักเรียนคานห้องสมุด	50
32.	ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081	ของนักเรียนคานผู้สอน	52
33.	ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081	ของนักเรียนคานนักเรียน	53
34.	ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081	ของนักเรียนคานสื่อการสอน	54
35.	ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081	ของนักเรียนคานการวัดผล	55
36.	สรุปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081	ของนักเรียน	56

ภูมิหลัง

ในทุกประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือกำลังพัฒนาก็ตาม หน้าที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของรัฐบาลก็คือการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน การศึกษามี 2 แบบ ได้แก่ การศึกษาในสถาบันการศึกษา และการศึกษานอกสถาบันการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษาทั้งสองแบบจะได้อผลอย่างสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้ศึกษาได้ใช้หนังสือ และวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ในห้องสมุดประกอบการศึกษา (สุทธิลักษณ์ อำพันธ์วงศ์ 2522 : 1) และปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า ห้องสมุดในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ เป็นแหล่งสรรพวิทยาการที่สำคัญที่สุด ซึ่งผู้เขียนสามารถจะศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้อย่างกว้างขวาง ตามความสนใจของแต่ละบุคคล นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน เพราะห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมสื่อความรู้หลายประเภทและหลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นสื่อประเภทตีพิมพ์และไม่ตีพิมพ์ ห้องสมุดจึงเป็นศูนย์กลางกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหลายของสถาบันการศึกษา เป็นคลังแห่งความรู้ หรือชุมทรัพย์ทางปัญญา (ชากาศักดิ์ วัชรปรีชาพงษ์ 2528 : 4)

การศึกษาคือการเตรียมคนให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพและเป็นชีวิตที่มีประโยชน์ต่อสังคม เพื่อฝึกอบรมผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ รู้จักวิถีทางและวิธีการค้นคว้าหาความรู้ แม้เมื่อจบการศึกษาออกไปจากโรงเรียนแล้ว การเรียนการสอนจึงมุ่งมุ่งพุ่ง เล็ง ไปที่วิธีการเรียน เพื่อให้ได้รับความรู้อย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง การที่จะรับฟังคำสอนของครูอย่างเดียว การเรียนของผู้เรียนอาจไม่สัมฤทธิ์ผลตามที่ต้องการ แต่การเรียนการสอนจะได้อผลเต็มที่ เมื่อครูทำหน้าที่ทั้งผู้สอนและผู้แนะแนวทางให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ หลาย ๆ ประเภท หลายรูปแบบ ปลุกฝังให้ผู้เรียนฝึกฝนให้รู้จักวิเคราะห์หาคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อ

นาไปสู่ข้อสรุปที่มีเหตุผล (ทรรศินยา กัลยาณมิตร 2524 : 32) / ดังนั้น ห้องสมุดกับการศึกษาจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก ห้องสมุดโรงเรียนเป็นแหล่งสำคัญแห่งแรกที่จะช่วยพัฒนาเยาวชนในทุกชั้น เป็นสถานที่สำคัญในการวางรากฐานให้ยูเรียน เป็นผู้รักการเรียนรู้ และสนใจการเรียนรู้จนตลอดชีวิต (รัฐจวน อินทรกำแหง และ นวลจันทร์ รัตนกร 2524 : 17) การที่ยูเรียนได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น ย่อมทำให้เข้าใจบทเรียนอย่างแจ่มแจ้ง และยากที่จะลืมบทเรียนนั้น เพราะได้ศึกษาทำความเข้าใจด้วยตนเองทีละเรื่อง ทีละชั้นตอน เมื่อศึกษาด้วยตนเองเสมอ ๆ ก็จะได้เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจนเป็นนิสัย ทั้งยังทำให้มีความคิดกว้างขวางเชื่อมโยงสิ่งที่ได้ศึกษาค้นคว้า เพื่อการแก้ปัญหาได้ดียิ่งขึ้น การสอนให้ยูเรียนรู้จักคิด และแสวงหาความรู้ให้กว้างขวาง เป็นวิธีสอนที่พัฒนาคน (สายหยุด จำปาทอง 2525 : 51)

ในปัจจุบันนี้ การศึกษาโดยใช้ห้องสมุดได้เพิ่มความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะการศึกษานับตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษา ผู้ศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ในการใช้ห้องสมุดอย่างมีประสิทธิภาพ (สุทธิลักษณ์ อ่ำพันวงษ์ 2528 : คานา) / การที่จะให้ยูเรียนมีความรู้และทักษะในการใช้ห้องสมุดอย่างถูกต้องวิธีนั้น สถาบันการศึกษาควรมีการเรียนการสอนวิธีใช้ห้องสมุด ซึ่งควรเริ่มสอนตั้งแต่นักเรียนชั้นอนุบาลหรือปีที่แรกที่เข้าโรงเรียน ต่อเนื่องกันไปจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยจัดเนื้อหาเริ่มด้วยการแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดอย่างง่าย ๆ แล้วขยายเนื้อหาให้กว้างขวางลึกซึ้งขึ้นตามลำดับ

สำหรับการสอนวิธีใช้ห้องสมุดในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นนั้น หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 ได้บรรจุวิชาการใช้ห้องสมุดเป็นวิชาเลือกเป็นครั้งแรก โดยให้เลือกเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หรือ 5 ใช้รหัสวิชา ทส 011 มีค่า 2 หน่วยกิต ใช้เวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ใน 1 ภาคเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ 2518 : 15) จากการประเมินผลโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาการใช้ห้องสมุดในปี พ.ศ. 2518 และ 2519 จำนวน 153 โรงเรียน พบว่า เนื้อหาบางบทในหลักสูตรมากเกินไป คาบเวลาที่กำหนดไว้บางหัวข้อน้อยเกินไปทำให้สอนไม่ทัน ผู้สอนบางโรงเรียนไม่มีคู่มือทางบรรณารักษศาสตร์ และต้องสอนวิชาอื่นด้วย (กรมสามัญศึกษา 2519 : 2-4) ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับ

งานวิจัยของมูจลินทร์ สิงห์รักษ์ (มูจลินทร์ สิงห์รักษ์ 2520 : 56-57) ซึ่งประเมินผล การเรียนการสอนวิชาการใช้ห้องสมุดในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศ พบว่า ทั้ง นักเรียนและครูประสบปัญหาการขาดแคลนหนังสือและอุปกรณ์สำหรับการค้นคว้าในวิชานี้ เนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจ มีรายละเอียดมากเกินไป ทั้งไม่ตรงกับความต้องการและปัญหาของ ผู้เรียน

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ได้กำหนดให้มีการสอนวิชา "ท 081" แทนวิชา "หส 011" โดยใช้ชื่อวิชาว่า "การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น" เป็นวิชาเลือกอยู่ในหมวดวิชาภาษาไทย วิชาการศึกษาค้นคว้า เบื้องต้นใช้เวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ ใน 1 ภาคเรียน มีค่า 1 หน่วยการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2523 : 37)

รายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ได้เปิดทำการสอนมาเป็นเวลาประมาณ 5 ปีแล้ว ผู้วิจัยต้องการทราบว่าการเรียนการสอนรายวิชาดังกล่าวมีสภาพและปัญหาอย่างไรบ้าง ควรที่จะได้ริเริ่มปรับปรุงแก้ไขหรือไม่เพียงใด จึงได้ทำการศึกษาและวิจัยเรื่องนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมของห้องสมุดสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน รายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น
2. เพื่อศึกษาสภาพการสอนรายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้นของผู้สอน
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการเรียนการสอนรายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้า เบื้องต้น ของผู้สอนและนักเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบสภาพความพร้อมของห้องสมุดที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน รายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น

2. ทำให้ทราบสภาพที่เป็นจริงในการสอนรายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้า
เบื้องต้น ของผู้สอน
3. ทำให้ทราบปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนการสอนรายวิชา ท 081 การศึกษา
ค้นคว้าเบื้องต้น ของผู้สอนและนักเรียน
4. ได้แนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนรายวิชา ท 081 การศึกษา
ค้นคว้าเบื้องต้นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาจากบรรณารักษ์ ผู้สอนรายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้า
เบื้องต้น และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผ่านการเรียนรายวิชา ท 081 การศึกษา
ค้นคว้าเบื้องต้น ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 มาแล้ว จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายใน ส่วนกลาง

นิยามศัพท์เฉพาะ

สภาพการสอน หมายถึง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการสอนรายวิชา ท 081 การศึกษา
ค้นคว้าเบื้องต้น

ปัญหาการเรียนการสอน หมายถึง ปัญหาที่ผู้สอนและนักเรียนประสบในการเรียน
การสอนรายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น

สภาพความพร้อมของห้องสมุด หมายถึง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดและการให้
บริการของห้องสมุด ที่สนับสนุนการเรียนการสอนรายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น

รายวิชา ท 081 หมายถึง รายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้นตามหลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนรัฐบาลในส่วนกลาง สังกัดกองการ
มัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่เปิดสอนรายวิชา ท 081 การศึกษา
ค้นคว้าเบื้องต้น เป็นวิชาเลือกในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529

ห้องสมุดโรงเรียน หมายถึง ห้องสมุดของโรงเรียนรัฐบาลในส่วนกลาง สังกัด
กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่เปิดสอนรายวิชา ท 081
การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น เป็นวิชาเลือกในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529

สื่อการสอน หมายถึง สื่อ สิ่งพิมพ์ และโสตทัศนวัสดุทุกประเภทที่ใช้ประกอบ
การเรียนการสอนรายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น

บรรณารักษ์ หมายถึง บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการ
ดำเนินงานในห้องสมุด

ผู้สอน หมายถึง อาจารย์หรือบรรณารักษ์ที่สอนรายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้า
เบื้องต้น

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผ่านการเรียนรายวิชา
ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 มาแล้ว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ปัจจุบันการสอนวิธีใช้ห้องสมุดอย่างเป็นทางการในสถาบันการศึกษา อาจแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือ (ชากาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ 2528 : 12-14)

1. การปฐมนิเทศเรื่องห้องสมุด

2. การสอนเรื่องห้องสมุด เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดอย่างละเอียด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการใช้ห้องสมุด ซึ่งอาจหาได้ 2 วิธีคือ

2.1 การสอนวิธีใช้ห้องสมุดเป็นส่วนหนึ่งของวิชาต่าง ๆ เป็นการสอนวิธีใช้ห้องสมุดแทรกในวิชาต่าง ๆ

2.2 การสอนวิธีใช้ห้องสมุดเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร เป็นการกำหนดวิชาวิธีใช้ห้องสมุดให้เป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรระดับการศึกษาชั้นต่าง ๆ ซึ่งอาจจัดสอนเป็นวิชาบังคับ หรือจัดสอนเป็นวิชาเลือก

สำหรับการสอนวิธีใช้ห้องสมุดของโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในประเทศไทย นั้น จากการศึกษา พบว่าหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดให้สอนการใช้ห้องสมุดในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โดยสอนแทรกเป็นส่วนหนึ่งของวิชาภาษาไทย มีจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนได้ถูกต้องเกี่ยวกับระเบียบการใช้ห้องสมุดและการแสวงหาความรู้จากแหล่งวิชาการและกำหนดเนื้อหาให้เรียนดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2525 : 39)

1. การปฏิบัติตนในห้องสมุด

2. การใช้และการเก็บรักษาหนังสือ

3. การรู้จักหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุด

4. การใช้พจนานุกรม

5. การใช้กราฟ สถิติ แผนภูมิ ลูกโลก

6. การรู้จักเลือกหนังสืออ่าน
7. วิธีปฏิบัติในการไข่มุมหนังสือ ห่องสมุดหรือแหล่งอื่น ๆ
8. มารยาทและข้อปฏิบัติในการยืมหนังสือจากห่องสมุดและแหล่งอื่น ๆ

ส่วนการสอนวิธีใช้ห่องสมุดในระดับมัธยมศึกษาชั้น หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 ได้กำหนดให้เรียนวิชาการใช้ห่องสมุดเป็นครั้งแรก โดยจัดเป็นวิชาเลือกอื่น ๆ นักเรียนจะเลือกเรียนในชั้น ม.ศ. 4 หรือ ม.ศ. 5 ก็ได้ มีรหัสวิชาว่า หส 011 วิชาการใช้ห่องสมุด ใช้เวลาเรียน 2 คาบ ต่อสัปดาห์ใน 1 ภาคเรียน มีค่า 2 หน่วยกิต โดยมีจุดประสงค์ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2518 : 127)

1. เพื่อให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของห่องสมุด
2. เพื่อให้มีทักษะในการใช้ห่องสมุด
3. เพื่อให้รักการอ่านและการคนควาควตนเอง
4. เพื่อเป็นพื้นฐานในการใช้ห่องสมุดต่อไป

หัวข้อที่สอนในวิชา หส 011 การใช้ห่องสมุด ได้แก่ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับห่องสมุด ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ เลขหมู่หนังสือ และการจัดหนังสือบนชั้นบัตรรายการ หนังสือประเภทต่าง ๆ หนังสืออ้างอิง ตลอดจนวิธีอ่านหนังสือและการเขียนรายงานการคนควา

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ได้กำหนดให้มีการสอนรายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น แทนวิชา หส 011 วิชาการใช้ห่องสมุด รายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น เป็นวิชาเลือกในหมวดวิชาภาษาไทย ใช้เวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ ใน 1 ภาคเรียน มีค่า 1 หน่วยการเรียน มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้า รวบรวม และบันทึกข้อมูลที่ได้จากแหล่งวิชาการต่าง ๆ อย่างมีระเบียบ ระบบ และมีประสิทธิภาพ

หัวข้อที่สอนในรายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น ได้แก่ ความรู้เรื่องการใช้ห่องสมุด ปีักการใช้ห่องสมุด การเก็บ และบันทึกข้อมูลจากการอ่านหนังสือ เอกสาร

แผนภูมิ แผนที่ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ รวมทั้งการสัมภาษณ์ และการสังเกต (กระทรวงศึกษาธิการ 2523 : 37)

นอกจากการเรียนการสอนวิธีใช้ของสมุดตามหลักสูตรต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว โรงเรียนอาจจัดสอนวิชาการใช้ของสมุดในลักษณะของกิจกรรมการใช้ของสมุด ซึ่งเป็นกิจกรรมประเภทหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้โรงเรียนเปิดสอนได้ในหลักสูตรระดับประถมและมัธยมศึกษา เป็นกิจกรรมที่ไม่มีหน่วยการเรียน โรงเรียนจะเลือกเปิดสอนแก่นักเรียนในชั้นใดหรือภาคเรียนใดก็ได้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2521 : 201-203)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยในประเทศ

ในปี พ.ศ. 2519 กรมสามัญศึกษา ได้ประเมินผลโรงเรียนที่เปิดสอนวิชา หส 011 วิชาการใช้ของสมุด ในปี พ.ศ. 2518 และ 2519 จำนวน 153 โรงเรียน พบว่า เนื้อหาบางบทในหลักสูตรมากเกินไป คาบเวลาที่กำหนดไว้บางหัวข้อน้อยเกินไป ทำให้สอนไม่ทัน ครูสอนบางโรงเรียนยังไม่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์โดยตรง และต้องสอนวิชาอื่นด้วย ทำให้มีเวลาจัดดำเนินการของสมุดได้น้อย นอกจากนี้ยังขาดแคลนแบบเรียน สมุดแบบฝึกหัด หนังสือประกอบกาเรียนการสอน และอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ อีกด้วย (กรมสามัญศึกษา 2519 : 6-8)

ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับการวิจัยของ มุจลินท์ สิงห์รักษ์ (มุจลินท์ สิงห์รักษ์ 2520 : 42-43, 56-57) ซึ่งประเมินผลที่ได้จากการเรียนวิชาการใช้ของสมุดในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศ ที่เปิดสอนวิชาการใช้ของสมุดทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 40 แห่ง ครูบรรณารักษ์ 40 คน และนักเรียน 1,000 คน พบว่า ทั้งนักเรียนและครูมีปัญหามากในข้อที่ว่า ขาดแคลนหนังสือและอุปกรณ์สำหรับคนคว่ำในวิชานี้ เนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจ มีรายละเอียดมากเกินไป ทั้งไม่ตรงกับความต้องการและปัญหาของผู้เรียน เวลาที่กำหนดไว้ในตารางสอนไม่เหมาะสม จึงสมควรให้มีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้น่าสนใจยิ่งขึ้น รวมทั้งจัดเวลาเรียนให้เหมาะสม

สำหรับครูบรรณารักษ์มีปัญหา นอกเหนือจากปัญหาดังกล่าวคือ มีเวลาน้อยเพราะต้องสอนวิชาอื่นและทำหน้าที่บรรณารักษ์ด้วย จึงต้องการสอนวิชาการใช้ห้องสมุดเพียงอย่างเดียว นอกเหนือจากการทำหน้าที่บรรณารักษ์

ในปีการศึกษา 2522 ศึกษาพิเศษ งานห้องสมุด สำนักงานศึกษาธิการเขต 1 ได้ทำการศึกษาเรื่อง "เจตคติและความสนใจในการใช้ห้องสมุดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย" โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เลือกเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด (หส 011) และผู้ที่ไม่ได้เลือกเรียนวิชานี้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เปิดสอนวิชาการใช้ห้องสมุด จำนวน 12 โรงเรียน จากการศึกษาพบว่า

1. เจตคติต่อห้องสมุด นักเรียนที่เลือกเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด และนักเรียนที่ไม่ได้เลือกเรียน มีความเห็นพ้องกันในเรื่องต่อไปนี้ ห้องสมุดมีส่วนช่วยเรื่องการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างยิ่ง นักเรียนควรได้รับการฝึกให้รู้จักใช้ห้องสมุด ครูควรสอนให้นักเรียนโดยใช้เวลาห้องสมุดด้วย โรงเรียนควรจัดให้นักเรียนมีเวลาใช้ห้องสมุดได้มากขึ้น

2. ความสนใจใช้ห้องสมุด นักเรียนกลุ่มที่เลือกเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด มีมูลเหตุทำให้ไม่ยอกใช้ห้องสมุดน้อยกว่านักเรียนที่ไม่ได้เลือกเรียนวิชานี้ และมูลเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้เลือกเรียน ไม่เข้าไปใช้ห้องสมุดคือการที่นักเรียนไม่รู้จักวิธีการใช้ห้องสมุดที่ถูกต้อง รวดเร็ว

3. ความสนใจในการเลือกอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ นักเรียนที่เลือกเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดมีความสนใจเลือกอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ มากกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้เลือกเรียนวิชานี้ในเกือบทุกหมวด ยกเว้นหมวดวิทยาศาสตร์ เนื่องจากกลุ่มที่ไม่ได้เลือกเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดนั้น ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่เลือกเรียนโปรแกรมการเรียนสายวิทยาศาสตร์ ส่วนนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด ส่วนใหญ่อยู่ในโปรแกรมการเรียนสายภาษา (สันติ ทองประเสริฐ 2522 : 379-384)

นอกจากนี้ วรางคณา อินทรพิณฑุวัฒน์ ได้มีการศึกษาเรื่อง "ผลของการศึกษาวิชาการใช้ห้องสมุด (หส 011) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อการใช้ห้องสมุด ในปัจจุบันของนักเรียนชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยเอกชน" โดยการสอบถามจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน

453 คน ของวิทยาลัยเอกชน จำนวน 6 แห่ง ที่ยังไม่ได้สอนการใช้ห้องสมุด ได้แก่ วิทยาลัย
 กรุงเทพ ธุรกิจบัณฑิตย ศรีปทุม เอเชียอาคเนย์ อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ และเทคนิคสยาม
 ผลการศึกษาพบว่า วิชาการใช้ห้องสมุดให้ผลต่อทักษะการใช้ห้องสมุดและเจตคติต่อห้องสมุด
 บรรณารักษ์ และการใช้ห้องสมุดไม่แตกต่างกันระหว่างผู้เคยและไม่เคยเรียนวิชาดังกล่าว
 ยกเว้นเจตคติในเรื่องการใช้ทรัพยากรของห้องสมุดวิทยาลัยเอกชน (วารางคณา อินทร-
 พินทุวัฒน์ 2527 : ง)

ผลงานวิจัยในต่างประเทศ

ในปี ค.ศ. 1970 เบคเกอร์ (Becker, 1970 . 2411 A) ได้ศึกษาผล
 สัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนที่มีการสอนการใช้ห้องสมุด
 กับโรงเรียนที่ไม่มีการสอนการใช้ห้องสมุด มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทาง
 การเรียนวิชาสังคมศึกษา ว่ามีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด ขอบข่ายเนื้อหาวิชาที่ใช้
 ในการศึกษา มี 4 ประการ คือ ทักษะในการรวบรวมข้อเท็จจริง ทักษะในการอ่านแผนผัง
 แผนภูมิ ทักษะในการอ่านแผนที่ ลูกโลก และเนื้อหาเกี่ยวกับความเข้าใจถึงรัฐธรรมนูญและ
 อาณาเขตของประเทศสหรัฐอเมริกา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนระดับชั้น 5 ของโรงเรียนที่มีการสอน
 การใช้ห้องสมุดกับโรงเรียนที่ไม่มีการสอนการใช้ห้องสมุด อย่างละ 1 กลุ่ม โดยได้รับการ
 สอนวิชาสังคมศึกษาในเรื่องเดียวกัน ในเวลาเดียวกัน การวัดทักษะและผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียน มีทั้งวัดก่อนและหลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า การใช้ห้องสมุดประกอบการเรียน
 และการแนะนำของบรรณารักษ์ มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนทางด้านรวบรวม
 เนื้อหา ทักษะในการอ่านแผนภูมิ แผนผัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ห้องสมุดมีอิทธิพลต่อ
 นักเรียนในด้านการอ่านแผนที่ ลูกโลก ทักษะในการค้นหาความรู้ และเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ
 ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ในปี ค.ศ. 1963 เฮสติงส์ และแทนเนอร์ (Hastings and Tanner, 1963 .
 404) ได้ศึกษาอิทธิพลของการใช้ห้องสมุดที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับ

มัธยมศึกษา โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้เป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองใช้วิธีสอนโดยการไ้ของสมุด ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยไ้ของสมุดประกอบ^{การเรียน} จะมีทักษะในวิชาภาษาอังกฤษมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ไ้ของสมุดประกอบการเรียน
2. นักเรียนกลุ่มที่ใช้วัสดุอ้างอิงในห้องสมุด สามารถทำคะแนนในการสะกดคำได้สูงกว่าอีกกลุ่มหนึ่งอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้นักเรียนในกลุ่มทดลองยังมีความสามารถเกินกว่ากลุ่มควบคุมในด้านการใช้ภาษาโดยส่วนรวมอีกด้วย

แพทเตอร์สัน (Paterson. 1979 376-377) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการไ้ของสมุดระหว่างผู้ที่เคยเรียนวิชาการไ้ของสมุดกับผู้ที่ไม่เคยเรียน โดยทดสอบกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐนิวยอร์ก วิทยาเขตคอร์ธแลนด์ จำนวน 2 กลุ่ม พบว่า นักศึกษาที่เคยเรียนวิชาการไ้ของสมุดมาก่อน สามารถทำคะแนนได้สูงกว่าผู้ที่ไม่เคยเรียนเพียงเล็กน้อย นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ประสบการณ์การไ้ของสมุดจากการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการศึกษาครั้งนี้หลังจากการที่บรรณาธิการสอนให้เป็นรายบุคคล

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นำเสนอมาแล้วข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการสอนให้นักเรียนรู้จักไ้ของสมุดอย่างถูกวิธีเพื่อให้เกิดทักษะในการไ้ของสมุดเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองนั้นเป็นสิ่งจำเป็น แต่การเรียนการสอนการไ้ของสมุดในระดับชั้นมัธยมศึกษาของไทยนั้น ประสบปัญหาหลายประการที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ในการศึกษาวิชานี้ รวมทั้งให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า แบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดแหล่งข้อมูล และเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. สร้างเครื่องมือ
3. เก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูล

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

แหล่งข้อมูล

โรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลาง จำนวน 60 โรงเรียน ที่เปิดสอนรายวิชา ท 081 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 ซึ่งได้จากการส่งแบบสอบถามสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ไปให้บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลางทั้งหมด จำนวน 103 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามคืน 85 โรงเรียน และมีจำนวน 60 โรงเรียนที่เปิดสอนวิชานี้

กลุ่มตัวอย่าง

1. บรรณารักษ์ จำนวน 60 คน
2. ผู้สอนรายวิชา ท 081 จำนวน 76 คน
3. นักเรียนที่ผ่านการเรียนรายวิชา ท 081 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 780 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลางที่เปิดสอนรายวิชานี้โรงเรียนละ 13 คน ในจำนวนนักเรียนทั้งหมด 7,248 คน

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ แบบสอบถาม และเกณฑ์ประเมินสภาพความพร้อมของห้องสมุด ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาขอบเขตและสาระสำคัญ เกี่ยวกับการเรียนการสอนรายวิชา ท 081 จากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ

1.2 สร้างข้อคำถามตามความมุ่งหมาย โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามที่ต้องการ

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ไปให้กรรมการที่ปรึกษา ตรวจสอบพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำ ส่วนวนภาษา และความชัดเจนในข้อคำถาม หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

2. ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ แบ่งออกเป็น 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 สภาพความพร้อมของห้องสมุด

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้สอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สอน

ตอนที่ 2 สภาพการสอนรายวิชา ท 081

ตอนที่ 3 ปัญหาเกี่ยวกับการสอนรายวิชา ท 081

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

ตอนที่ 2 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081

3. การสร้างเกณฑ์ที่ใช้ประเมินสภาพความพร้อมของห้องสมุด

- 3.1 ศึกษาขอบเขตและสาระสำคัญของเกี่ยวกับสภาพความพร้อมของห้องสมุดที่สนับสนุนการเรียนการสอนรายวิชา ท 081 จากหนังสือ เอกสาร งานวิจัย และผู้เชี่ยวชาญ
- 3.2 สร้างเกณฑ์ให้ครอบคลุมสภาพความพร้อมของห้องสมุดตามที่ต้องการ
- 3.3 นำเกณฑ์ที่สร้างเสร็จแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญและกรรมการที่ปรึกษา ตรวจสอบ พิจารณาปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องและความเหมาะสม หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นเกณฑ์ที่สมบูรณ์ เพื่อใช้ประเมินสภาพความพร้อมของห้องสมุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนต่าง ๆ ที่ใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการแจกแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยไปส่งแบบสอบถามและรับคืนด้วยตนเองทุกแห่ง จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับคืนมา ดังปรากฏใน ตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนมา จากสถานศึกษา

สถานภาพ	แบบสอบถามที่ส่งไป	แบบสอบถามที่ได้รับคืนมา	
		จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
บรรณารักษ์	60	60	100.00
ผู้สอน	76	65	85.52
นักเรียน	780	733	93.97
รวม	916	858	93.66

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. แยกแบบสอบถาม ชุดที่ 1 ชุดที่ 2 และชุดที่ 3 ไว้คนละพวก
2. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ คัดฉบับที่ไม่สมบูรณ์ออก
3. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถามแต่ละชุดนำมาแจกแจงความถี่ และคิดค่าเป็นร้อยละ
4. แบบสอบถามชุดที่ 1 ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความพร้อมของห้องสมุด จะนำมาให้ระดับคะแนนตามเกณฑ์ประเมินสภาพความพร้อมของห้องสมุด
5. สภาพความพร้อมของห้องสมุดที่ประเมินตามเกณฑ์แล้ว กับข้อมูลแบบสอบถามชุดที่ 2 ตอนที่ 2 สภาพการสอนรายวิชา ท 081 ตอนที่ 3 ปัญหาเกี่ยวกับการสอนรายวิชา ท 081 และแบบสอบถามชุดที่ 3 ตอนที่ 2 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081 จะดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 แจกแจงความถี่ของคะแนนทุกข้อ

5.2 คูณความถี่ (f) ของแต่ละข้อ ด้วยน้ำหนักประจำข้อ (x)

โดยถือเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

5.3 คำนวณหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแต่ละข้อ แต่ละคน ใช้สูตร

(ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 72)

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

f แทน ความถี่

$\sum fx$ แทน ผลรวมของคะแนนคูณความถี่ของคะแนน

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

5.4 ในแต่ละรายการ เมื่อหาค่าเฉลี่ยแล้วจะนำไปแปลผล โดยใช้อัตราการแปลผลจากค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายความว่า มากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายความว่า มาก

2.50 - 3.49 หมายความว่า ปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายความว่า น้อย

1.00 - 1.49 หมายความว่า น้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพความพร้อมของห้องสมุด สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน
รายวิชา ท 081

1.1 ข้อมูลทั่วไป

1.2 สภาพความพร้อมของห้องสมุด

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการเรียนรายวิชา ท 081

2.1 ข้อมูลทั่วไป

2.2 สภาพการสอน

2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการสอน

ตอนที่ 3 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081

3.1 ข้อมูลทั่วไป

3.2 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สภาพความพร้อมของห้องสมุด สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน
รายวิชา ท 081

1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบรรณารักษ์ และโรงเรียนปรากฏผลตามตาราง

ตาราง 2 วุฒิของบรรณารักษ์ของสมุดโรงเรียน

วุฒิ	จำนวนบรรณารักษ์	ร้อยละ
ปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	4	6.67
ปริญญาตรี วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์	37	61.66
ปริญญาตรี วิชาเอกอื่น ๆ และอนุปริญญาบรรณารักษศาสตร์ หรือประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ บรรณารักษศาสตร์	13	21.67
ปริญญาตรี วิชาโทบรรณารักษศาสตร์	1	1.67
ปริญญาตรี และวุฒิบัตรการอบรมทางบรรณารักษศาสตร์	3	5.00
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นสูงวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์	2	3.33
รวม	60	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่าบรรณารักษ์ของสมุดโรงเรียน ส่วนใหญ่คือร้อยละ 61.66 มีวุฒิปริญญาตรี วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ รองลงมาคือร้อยละ 21.67 มีวุฒิปริญญาตรี วิชาเอกอื่น ๆ และอนุปริญญาบรรณารักษศาสตร์หรือประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะบรรณารักษศาสตร์ และมีเพียงร้อยละ 6.67 เท่านั้น ที่มีวุฒิปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

ตาราง 3 ประสิทธิภาพในการทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

ระยะเวลา	จำนวนบรรณารักษ์	ร้อยละ
1 - 5 ปี	16	26.66
6 - 10 ปี	28	46.67
11 - 15 ปี	6	10.00
16 ปีขึ้นไป	10	16.67
รวม	60	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่าบรรณารักษ์ร้อยละ 46.67 มีประสิทธิภาพในการทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนในระยะเวลา 6 - 10 ปี รองลงมา คือ ร้อยละ 26.66 มีประสิทธิภาพในการทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ระยะเวลา 1 - 5 ปี และมีร้อยละ 16.67 ที่มีประสิทธิภาพในการทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนระยะเวลา 16 ปีขึ้นไป

ตาราง 4 จำนวนโรงเรียน จำแนกตามขนาดห้องเรียน

ขนาดห้องเรียน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
24 - 36 ห้องเรียน	4	6.67
37 - 48 ห้องเรียน	22	36.66
49 - 60 ห้องเรียน	20	33.33
61 - 72 ห้องเรียน	10	16.67
73 ห้องเรียนขึ้นไป	4	6.67
รวม	60	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่าโรงเรียนที่มีขนาด 37 - 48 ห้องเรียน มีร้อยละ 36.66 รองลงมาคือร้อยละ 33.33 มีขนาด 49 - 60 ห้องเรียน และร้อยละ 16.67 มีขนาด 61 - 72 ห้องเรียน ตามลำดับ

ตาราง 5 จำนวนโรงเรียน จำแนกตามจำนวนนักเรียน

นักเรียน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
1,000 - 1,500 คน	6	10.00
1,501 - 2,000 คน	12	20.00
2,001 - 2,500 คน	17	28.33
2,501 - 3,000 คน	15	25.00
3,001 คนขึ้นไป	10	16.67
รวม	60	100.00

จากตาราง 5 แสดงว่าจำนวนโรงเรียน ร้อยละ 28.33 มีจำนวนนักเรียน 2,001 - 2,500 คน รองลงมาคือ ร้อยละ 25.00 มีจำนวนนักเรียน 2,501 - 3,000 คน และร้อยละ 20.00 มีจำนวนนักเรียน 1,501 - 2,000 คน ตามลำดับ

1.2 สภาพความพร้อมของห้องสมุดสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน
รายวิชา ท 081 ปราบกฏผลตามตาราง 6 - 11

ตาราง 6 สภาพความพร้อมของห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่

รายการประเมิน	$\bar{x}$	แปลความ
1. ลักษณะของห้องสมุดเกี่ยวกับสถานที่	3.95	มาก
2. ขนาดพื้นที่ห้องสมุด	3.25	ปานกลาง
3. จำนวนที่นั่งสำหรับอ่านหนังสือ	2.95	ปานกลาง
รวม	3.38	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า โดยส่วนรวมห้องสมุดมีสภาพความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ในระดับปานกลาง ยกเว้นลักษณะของห้องสมุดเกี่ยวกับสถานที่ที่มีสภาพความพร้อมในระดับมาก

ตาราง 7 สภาพความพร้อมของห้องสมุด ด้านบุคลากร

รายการประเมิน	$\bar{x}$	แปลความ
1. จำนวนบรรณารักษ์ที่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	2.45	น้อย
2. จำนวนบรรณารักษ์ที่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ ต่ำกว่าปริญญาตรี	1.55	น้อย
3. จำนวนผู้ช่วยบรรณารักษ์ (อาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ)	2.91	ปานกลาง
4. จำนวนเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ที่ไม่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์	1.75	น้อย
5. จำนวนนักการภารโรงประจำห้องสมุด	2.01	น้อย
6. จำนวนนักเรียนช่วยงานห้องสมุด	3.51	มาก
รวม	2.37	น้อย

จากตาราง 7 แสดงว่าโดยส่วนรวมห้องสมุดมีสภาพความพร้อมด้านบุคลากร ในระดับน้อย ก่อนข้างไปทางปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกตามประเภทของบุคลากรปรากฏว่า จำนวนผู้ช่วยบรรณารักษ์ (อาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ) และจำนวนนักเรียนช่วยงาน ห้องสมุดมีสภาพความพร้อมในระดับปานกลาง และระดับมากตามลำดับ

ตาราง 8 สภาพความพร้อมของห้องสมุด ด้านบริการของห้องสมุด

รายการประเมิน	$\bar{x}$	แปลความ
1. เวลาเปิดทำการ	4.93	มากที่สุด
2. จำนวนครั้งที่ห้องสมุดจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในแต่ละภาคเรียน	1.67	น้อย
3. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ห้องสมุดจัด	3.70	มาก
4. ห้องสมุดจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุดให้กับนักเรียน	2.71	มาก
5. บริการต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดให้ผู้ใช้	4.83	มากที่สุด
รวม	3.57	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่าโดยส่วนรวมห้องสมุดมีสภาพความพร้อมด้านบริการในระดับมาก เพื่อพิจารณาแยกตามรายข้อความพร้อม ปรากฏว่า เวลาเปิดทำการ และบริการต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดให้แก่มผู้ใช้มีความพร้อมในระดับมากที่สุด ส่วนจำนวนครั้งที่ห้องสมุดจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในแต่ละภาคเรียนนั้นมีความพร้อมในระดับน้อย

}

ตาราง 9 สภาพความพร้อมของห้องสมุด คำนงงานเทคนิค

รายการประเมิน	$\bar{x}$	แปลความ
1. การจัดหมวดหมู่หนังสือและวัสดุต่าง ๆ	4.41	มาก
2. จำนวนหนังสือที่หาบัตรรายการ	2.80	ปานกลาง
3. บัตรรายการชนิดต่าง ๆ ที่จัดทำ	4.63	มากที่สุด
4. กัชนีวารสารที่ห้องสมุดจัดทำ	2.38	น้อย
รวม	3.55	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่าโดยส่วนรวมห้องสมุดมีสภาพความพร้อม คำนงงานเทคนิค ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกตามรายข้อความพร้อม ปรากฏว่า บัตรรายการชนิดต่าง ๆ ที่จัดทำมีความพร้อมในระดับมากที่สุด ส่วนกัชนีวารสารที่ห้องสมุดจัดทำมีความพร้อมในระดับน้อย

ตาราง 10 สภาพความพร้อมของห้องสมุด คำนวณทรัพยากรห้องสมุด

รายการประเมิน	$\bar{x}$	แปลความ
1. จำนวนหนังสือภาษาไทย	4.00	มาก
2. จำนวนหนังสือภาษาอังกฤษ	3.17	ปานกลาง
3. หนังสือเรียนรายวิชา ท 081 ของผู้แต่งแต่ละคนที่ห้องสมุดมี	3.91	มาก
4. หนังสือประเภทพจนานุกรม	5.00	มากที่สุด
5. หนังสือประเภทสารานุกรม	4.90	มากที่สุด
6. หนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์	3.43	ปานกลาง
7. หนังสืออักษรานุกรมชีวประวัติ	2.55	ปานกลาง
8. หนังสือรายปี	3.19	ปานกลาง
9. จำนวนวารสารวิชาการที่ห้องสมุดรับประจำ	3.67	มาก
10. จำนวนวารสารบันเทิงทั่วไปที่ห้องสมุดรับประจำ	2.85	ปานกลาง
11. จำนวนชื่อเรื่องของหนังสือพิมพ์รายวันที่รับประจำ	3.65	มาก
12. จำนวนหัวเรื่องของจุลสารที่ห้องสมุดมีบริการ	3.49	ปานกลาง
13. จำนวนหัวเรื่องของกฤตภาคที่ห้องสมุดมีบริการ	3.50	มาก
14. โสภทัศน์วัสดุที่ห้องสมุดบริการ	2.91	ปานกลาง
รวม	3.59	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่าโดยส่วนรวมห้องสมุดมีสภาพความพร้อมด้านทรัพยากรห้องสมุดในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกตามรายข้อความพร้อม ปรากฏว่า หนังสือประเภทพจนานุกรม และหนังสือประเภทสารานุกรม มีสภาพความพร้อมในระดับมากที่สุด สำหรับจำนวนหนังสือภาษาไทย หนังสือเรียนรายวิชา ท 081 จำนวนวารสารวิชาการที่ห้องสมุดรับประจำ จำนวนชื่อเรื่องของหนังสือพิมพ์รายวันที่รับประจำ และจำนวนหัวเรื่องของกฤตภาคที่ห้องสมุดมีบริการ มีความพร้อมในระดับมาก ส่วนทรัพยากรห้องสมุดประเภทอื่น ๆ มีความพร้อมในระดับปานกลาง

ตาราง 11 สรุป สภาพความพร้อมของห้องสมุด

รายการ	$\bar{x}$	แปลความ
1. อาคารสถานที่	3.38	ปานกลาง
2. บุคลากร	2.37	น้อย
3. บริการของห้องสมุด	3.57	มาก
4. งานเทคนิค	3.55	มาก
5. ทรัพยากรห้องสมุด	3.59	มาก
รวม	3.30	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงว่าโดยส่วนรวมห้องสมุดมีสภาพความพร้อมด้านต่าง ๆ สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชา ท 081 ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมาก (ค่าเฉลี่ย 3.30) เมื่อพิจารณาแยกแต่ละด้าน ปรากฏว่า ด้านบริการของห้องสมุด งานเทคนิค และทรัพยากรห้องสมุดมีความพร้อมในระดับมาก ด้านอาคารสถานที่มีความพร้อมในระดับปานกลาง ส่วนด้านบุคลากรมีความพร้อมในระดับน้อย

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการสอน รายวิชา ท 081

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สอน ปรากฏผลตามตาราง 12 - 14

ตาราง 12 วุฒิของผู้สอนรายวิชา ท 081

วุฒิของผู้สอน	จำนวนผู้สอน	ร้อยละ
ปริญญาโทสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	2	03.08
ปริญญาตรี วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์	20	30.77
ปริญญาตรี วิชาโทบรรณารักษศาสตร์	8	12.31
ปริญญาตรี วิชาเอกอื่น ๆ	32	49.23
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์	3	04.61
รวม	65	100.00

จากตาราง 12 แสดงว่าผู้สอนรายวิชา ท 081 มีวุฒิปริญญาตรี วิชาเอกอื่น ๆ มากที่สุดคือร้อยละ 49.23 รองลงมามีวุฒิปริญญาตรี วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ และวุฒิปริญญาตรี วิชาโทบรรณารักษศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 30.77 และ 12.31 ตามลำดับ

ตาราง 13 หน้าที่ความรับผิดชอบ ของผู้สอนรายวิชา ท 081

หน้าที่ความรับผิดชอบ	จำนวนผู้สอน	ร้อยละ
อาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยภาษาไทย	26	40.00
อาจารย์ที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน	27	41.53
อาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยภาษาไทย และทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน	12	18.47
รวม	65	100.00

จากตาราง 13 แสดงว่าผู้สอนรายวิชา ท 081 ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน และอาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยภาษาไทย จำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 41.53 และร้อยละ 40.00 ตามลำดับ และมีเพียงร้อยละ 18.47 เท่านั้น ที่เป็นอาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยภาษาไทย และทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนด้วย-

ตาราง 14 จำนวนชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำแนกตามหน้าที่ความรับผิดชอบ

หน้าที่ความรับผิดชอบ	จำนวนชั่วโมงสอนเฉลี่ยต่อสัปดาห์		
	รายวิชา ท 081	รายวิชาอื่น ๆ	รวม
อาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยภาษาไทย	5.23	7.50	13.13
อาจารย์ที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน	5.24	1.20	6.44
อาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยภาษาไทย และทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน	4.00	5.15	9.15
รวม	4.56	4.48	9.44

จากตาราง 14 แสดงว่าโดยส่วนรวมผู้สอนรายวิชา ท 081 ต้องสอนรายวิชา ท 081 และรายวิชาอื่น ๆ เฉลี่ยสัปดาห์ละ 9.44 ชั่วโมง คือสอนรายวิชา ท 081 เฉลี่ยสัปดาห์ละ 4.56 ชั่วโมง และสอนรายวิชาอื่น ๆ เฉลี่ยสัปดาห์ละ 4.48 ชั่วโมง

เมื่อแยกพิจารณาตามหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้สอน ปรากฏว่าอาจารย์ที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน อาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยภาษาไทย และอาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยภาษาไทยและทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน สอนรายวิชา ท 081 เฉลี่ยจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ใกล้เคียงกัน คือ 5.24 ชั่วโมง 5.23 ชั่วโมง และ 4.00 ชั่วโมง ตามลำดับ

สำหรับรายวิชาอื่น ๆ นั้น อาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยภาษาไทย สอนเฉลี่ยสัปดาห์ละ 7.50 ชั่วโมง อาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยภาษาไทย และทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ค่าย สอนเฉลี่ยสัปดาห์ละ 5.15 ชั่วโมง ส่วนอาจารย์ที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน สอนเฉลี่ยสัปดาห์ละ 1.20 ชั่วโมงเท่านั้น

2.2 สภาพการสอนรายวิชา ท 081 ปรากฏผลตามตาราง 15 - 20

ตาราง 15 สภาพการสอนรายวิชา ท 081 ด้านจุดมุ่งหมาย

รายการ	$\bar{x}$	แปลความ
1. รู้แหล่งวิทยากรต่าง ๆ ที่จะไปค้นหาความรู้	3.48	ปานกลาง
2. สามารถค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดและแหล่งวิทยากรต่าง ๆ	3.41	ปานกลาง
3. สามารถบันทึกข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า	3.19	ปานกลาง
4. สามารถเรียบเรียงข้อมูลที่บันทึกไว้เป็นรายงาน	3.13	ปานกลาง
5. สามารถเขียนรายงานการค้นคว้าได้	3.33	ปานกลาง
รวม	3.30	ปานกลาง

จากตาราง 15 แสดงว่า โดยส่วนรวมผู้สอนสามารถสอนได้บรรลุจุดมุ่งหมาย การสอนรายวิชา ท 081 ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมาก เมื่อพิจารณาจุดมุ่งหมาย เป็นรายข้อ ปรากฏว่า ผู้สอนสามารถสอนได้บรรลุจุดมุ่งหมายแต่ละข้อในระดับปานกลาง ทุกข้อ

ตาราง 16 สภาพการสอนรายวิชา ท 081 ด้านเนื้อหา

รายการ	$\bar{x}$	แปลความ
1. การศึกษาค้นคว้า และแหล่งวิทยากรต่าง ๆ	3.57	มาก
2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับห้องสมุด	3.80	มาก
3. การจัดหมู่หนังสือ	3.59	มาก
4. บัตรรายการ	3.61	มาก
5. หนังสือและการอ่านหนังสือ	3.48	ปานกลาง
6. วิธีการค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูล	3.53	มาก
7. วิธีบันทึกข้อมูล	3.50	มาก
8. การเขียนรายงานการค้นคว้า	3.20	ปานกลาง
รวม	3.53	มาก

จากตาราง 16 แสดงว่า โดยส่วนรวมผู้สอนเน้นเนื้อหา รายวิชา ท 081 ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเนื้อหาวิชาเป็นรายข้อ ปรากฏว่าผู้สอนเน้นหัวข้อหนังสือและการอ่านหนังสือ กับการเขียนรายงานการค้นคว้า ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมาก ส่วนหัวข้ออื่น ๆ นั้น ผู้สอนเน้นในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 17 สภาพการสอนรายวิชา ท 081 ด้านกิจกรรมการสอนที่ผู้สอนใช้

ชนิดของกิจกรรมการสอน	$\bar{x}$	แปลความ
1. การบรรยาย	3.50	มาก
2. การอภิปราย	2.70	ปานกลาง
3. การสนทนาซักถาม	3.23	ปานกลาง
4. การสาธิต	2.92	ปานกลาง
5. การแสดงบทบาทสมมติ	2.37	น้อย
6. การจับบันทึก	3.28	ปานกลาง
7. การทำแบบฝึกหัด	3.44	ปานกลาง
8. การค้นคว้าในห้องสมุด	3.79	มาก
9. การฝึกปฏิบัติในห้องสมุด	3.60	มาก
10. การเขียนรายงาน	3.40	ปานกลาง
11. การรายงานหน้าชั้น	3.04	ปานกลาง
12. การฝึกค้นคว้าหนังสือในห้องสมุด	3.59	มาก
13. การทนายปัญหา	2.35	น้อย
14. การจัดป้ายนิทรรศการ หรือป้ายนิเทศ	2.59	ปานกลาง
15. การใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ	3.01	ปานกลาง
16. การเชิญวิทยากรมาบรรยาย	1.52	น้อย
17. การไปสัมภาษณ์วิทยากร	2.55	ปานกลาง
18. การไปใช้แหล่งวิทยาการต่าง ๆ ในโรงเรียน	2.87	ปานกลาง
19. การไปใช้แหล่งวิทยาการต่าง ๆ นอกโรงเรียน	2.30	น้อย
20. การไปชมห้องสมุดอื่น ๆ	1.64	น้อย
รวม	2.89	ปานกลาง

จากตาราง 17 แสดงว่าโดยส่วนรวมผู้สอนรายวิชา ท 081 ได้จัดกิจกรรม การสอนชนิดต่าง ๆ ในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาตามชนิดของกิจกรรมปรากฏว่า กิจกรรมการสอนที่ผู้สอนใช้ในระดับมาก คือ การค้นคว้าในห้องสมุด การฝึกปฏิบัติในห้องสมุด การฝึกค้นคว้าหนังสือในห้องสมุด และการบรรยาย ส่วนกิจกรรมการสอนที่ผู้สอนใช้ในระดับ น้อย คือ การแสดงบทบาทสมมติ การทนายปัญหา การไปชมห้องสมุดอื่น ๆ และการเชิญ วิทยากรมาบรรยาย สำหรับกิจกรรมการสอนอื่น ๆ นั้น ผู้สอนใช้ในระดับปานกลาง

ตาราง 18 สภาพการสอนรายวิชา ท 081 ด้านกิจกรรมการสอนที่ผู้สอนให้นักเรียน

ชนิดของกิจกรรม	$\bar{x}$	แปลความ
1. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการสอน	2.28	น้อย
2. ผู้สอนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง	3.08	ปานกลาง
3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	3.37	ปานกลาง
4. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	3.37	ปานกลาง
5. ให้ผู้เรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ ถกเถียงปัญหาซึ่งกันและกัน	3.12	ปานกลาง
6. ผู้สอนแนะนำบรรณานุกรมที่เกี่ยวกับวิชาเรียนให้ผู้เรียน ไปค้นคว้าเพิ่มเติม	3.28	ปานกลาง
7. ผู้สอนให้นักเรียนปฏิบัติจริง	3.79	มาก
รวม	3.19	ปานกลาง

จากตาราง 18 แสดงว่าโดยส่วนรวมผู้สอนรายวิชา ท 081 ได้จัดกิจกรรมชนิดต่าง ๆ ที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกตามชนิดของกิจกรรมปรากฏว่า ผู้สอนให้นักเรียนปฏิบัติจริงในระดับมาก ส่วนกิจกรรมที่ผู้สอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในระดับน้อย คือ การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการสอน สำหรับกิจกรรมการสอนชนิดอื่น ๆ ที่ผู้สอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมนั้น ผู้สอนใช้ในระดับปานกลาง

ตาราง 19 สภาพการสอนรายวิชา ท 081 ด้านสื่อการสอน

รายการ	$\bar{x}$	แปลความ
1. รายวิชา ท 081 ว่าเป็นต้องใช้สื่อประกอบการสอน	3.95	มาก
2. ผู้สอนจัดทำสื่อการสอนขึ้นใช้เอง	3.10	ปานกลาง
3. ผู้สอนจัดซื้อสื่อการสอนมาใช้เอง	2.27	น้อย
4. ผู้สอนขอยืมสื่อการสอนจากห้องสมุดโรงเรียน	3.13	ปานกลาง
5. ผู้สอนขอยืมสื่อการสอนจากแหล่งอื่น ๆ	2.04	น้อย
6. ผู้สอนใช้หนังสือเรียนรายวิชา ท 081	3.50	มาก
7. ผู้สอนใช้หนังสืออ้างอิงประเภทต่าง ๆ ประกอบการสอน	3.75	มาก
8. ผู้สอนใช้หนังสืออื่น ๆ ประกอบการสอนรายวิชา ท 081	3.63	มาก
9. รูปภาพ	2.83	ปานกลาง
10. แผนที่ แผนภูมิ	2.70	ปานกลาง
11. แผ่นป้าย	2.79	ปานกลาง
12. สไลด์	2.17	น้อย
13. फिल्मสตริป	1.50	น้อย
14. เทปบันทึกภาพ วีดีโอเทป	1.50	น้อย
15. แผ่นใส	1.64	น้อย
16. ของจริง เช่น หนังสือ บัตรรายการ	4.32	มาก

จากตาราง 19 แสดงว่าผู้สอนรายวิชา ท 081 มีความเห็นว่า รายวิชา ท 081 จำเป็นต้องใช้สื่อการสอนในระดับมาก สื่อการสอนที่ใช้นั้น ผู้สอนจัดทำขึ้นใช้เอง และขอพิมพ์จากห้องสมุดโรงเรียน มีในระดับปานกลาง ส่วนสื่อการสอนที่ผู้สอนจัดซื้อมาใช้เอง และขอพิมพ์จากแหล่งอื่น ๆ มีในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาแยกตามชนิดของสื่อการสอน ปรากฏว่าชนิดของสื่อการสอนที่ผู้สอนใช้ในระดั้มาก ได้แก่ หนังสือเรียนรายวิชา ท 081 หนังสืออ้างอิงประเภทต่าง ๆ และหนังสืออื่น ๆ รวมทั้งของจริง เช่น หนังสือ บัตรรายการ เป็นต้น สื่อการสอนที่ใช้ในระดับปานกลาง ได้แก่ รูปภาพ แผนที่ แผนภูมิ และแผ่นป้าย สื่อการสอนชนิดอื่น ๆ นั้น ผู้สอนใช้ในระดั้มน้อย

ตาราง 20 สภาพการสอนรายวิชา ท 081 ด้านการวัดผลและประเมินผล

รายการ	$\bar{x}$	แปลความ
1. การสังเกต	3.64	มาก
2. การตรวจผลงาน	4.13	มาก
3. การทดสอบ	4.67	มากที่สุด
4. เก็บคะแนนจากแบบฝึกหัดและรายงาน	3.79	มาก
5. ทดสอบย่อย	3.52	มาก
6. สอบกลางภาคเรียน	3.57	มาก
7. สอบกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน	3.68	มาก
8. สอบปลายภาคเรียนอย่างเคี่ยว	2.10	น้อย
9. สอบภาคทฤษฎี	3.17	ปานกลาง
10. สอบภาคปฏิบัติ	3.52	มาก
11. สอบทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ	3.64	มาก
12. ข้อสอบแบบปรนัย	3.33	ปานกลาง
13. ข้อสอบแบบอัตนัย	2.84	ปานกลาง
14. ข้อสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย	3.55	มาก

จากตาราง 20 แสดงว่า วิธีการวัดผลและประเมินผล ที่ผู้สอนรายวิชา ท 081 ใช้ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การทดสอบและวิธีที่ใช้ในระดับมาก คือ การเก็บคะแนนจากแบบฝึกหัด และรายงาน การตรวจผลงาน และการสังเกต

เมื่อพิจารณาแยกตามระยะเวลาการสอบ ปรากฏว่า ผู้สอนให้สอบปลายภาคเรียนอย่างเดียวนในระดับน้อย ที่ผู้สอนใช้ในระดับมาก คือ การสอบย่อย สอบกลางภาคเรียนกับการสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน

สำหรับการวัดความรู้แก่นักเรียนนั้น ผู้สอนใช้วิธีสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในระดับมาก และสอบภาคทฤษฎีในระดับปานกลาง ส่วนชนิดของข้อสอบที่ใช้ในระดับมากคือ ข้อสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย

2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการสอนรายวิชา ท 081 ปรากฏผลตามตาราง

ตาราง 21 ปัญหาการสอนของผู้สอนรายวิชา ท 081 ด้านเนื้อหาวิชา

รายการปัญหา	$\bar{x}$	แปลความ
1. เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย	2.47	น้อย
2. เนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจ	2.68	ปานกลาง
3. เนื้อหาวิชามีมากเกินไป	3.30	ปานกลาง
4. เนื้อหาวิชายากเกินไป	2.90	ปานกลาง
5. เวลาที่กำหนดให้สอนน้อยเกินไป	3.32	ปานกลาง
รวม	2.93	ปานกลาง

จากตาราง 21 แสดงว่าโดยส่วนรวมผู้สอนรายวิชา ท 081 ประสบปัญหา
 ด้านเนื้อหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกความรายข้อปัญหา ปรากฏว่า ปัญหาเนื้อหาวิชา
 ไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย มีในระดับน้อย ส่วนปัญหาข้ออื่น ๆ มีในระดับปานกลาง

ตาราง 22 ปัญหาการสอนของผู้สอนรายวิชา ท 081 ชั้นห้องสมุด

รายการปัญหา	$\bar{x}$	แปลความ
1. เวลาเปิด-ปิด ไม่เหมาะสม	2.33	น้อย
2. สถานที่คับแคบ	2.68	ปานกลาง
3. มีที่นั่งสำหรับอ่านหนังสือไว้เพียงพอ	2.67	ปานกลาง
4. ผู้สอนน่านักเรียนไปฝึกปฏิบัติในห้องสมุดไม่สะดวก	2.84	ปานกลาง
5. หนังสือเรียนรายวิชา ท 081 ของผู้แต่งคนอื่น ๆ มีไม่เพียงพอ	3.07	ปานกลาง
6. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติมประกอบการสอนรายวิชา ท 081 มีไม่เพียงพอ	3.12	ปานกลาง
7. หนังสือประเภทพจนานุกรม	2.61	ปานกลาง
8. หนังสือประเภทสารานุกรม	2.70	ปานกลาง
9. หนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์ เช่น หนังสือแผนที่	2.63	ปานกลาง
10. หนังสืออักษรานุกรมชีวประวัติ	2.68	ปานกลาง
11. หนังสือรายปี	2.55	ปานกลาง
12. หนังสือประเภทต่าง ๆ	2.63	ปานกลาง
13. วารสาร	2.50	ปานกลาง
14. หนังสือพิมพ์	2.44	น้อย
15. จดสาร	2.40	น้อย
16. กฤตภาค	2.55	ปานกลาง
17. โสภคทัศนวัสดุประเภทต่าง ๆ	3.15	ปานกลาง
18. บัตรรายการชนิดต่าง ๆ	2.37	น้อย
19. คัทซีนีวารสาร	2.70	ปานกลาง
รวม	2.67	ปานกลาง

จากตาราง 22 แสดงว่าโดยส่วนรวมผู้สอนรายวิชา ท 081 ประสบปัญหา
ด้านห้องสมุดในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกตามรายข้อปัญหา ปรากฏว่า ผู้สอน
ประสบปัญหาในระดับน้อย เกี่ยวกับ เวลาเปิด-ปิด ห้องสมุดไม่เหมาะสม จำนวน
หนังสือพิมพ์ จุลสาร และบัตรรายการชนิดต่าง ๆ ปัญหาอื่น ๆ นอกจากนั้นผู้สอนประสบ
ในระดับปานกลางทุกข้อปัญหา

ตาราง 23 ปัญหาการสอนของผู้สอนรายวิชา ท 081 คำนวณผู้สอน

รายปัญหา	$\bar{x}$	แปลความ
1. ผู้สอนรายวิชานี้มีจำนวนไม่เพียงพอ	2.77	ปานกลาง
2. ผู้สอนมีความไม่มั่นใจในการสอนเนื้อหาบางหัวข้อ	2.50	ปานกลาง
3. ผู้สอนขาดความชำนาญในการสอนและสร้างแบบทดสอบ	2.60	ปานกลาง
4. ผู้สอนมีเวลาเตรียมการสอนน้อย เพราะต้อง รับผิดชอบงานหลายด้าน	3.27	ปานกลาง
รวม	2.83	ปานกลาง

จากตาราง 23 แสดงว่าโดยส่วนรวมผู้สอนรายวิชา ท 081 ประสบปัญหา
ด้านผู้สอนเองในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกตามรายข้อปัญหา ปรากฏว่า ผู้สอนมี
เวลาเตรียมการสอนน้อย เพราะต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน มีปัญหาในระดับปานกลาง
ค่อนข้างไปทางมาก ส่วนปัญหาข้ออื่น ๆ นั้นมีในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 24 ปัญหาการสอนของผู้สอนรายวิชา ท 081 คำนักเรียน

รายการปัญหา	$\bar{x}$	แปลความ
1. นักเรียนมีความสนใจน้อย	3.67	มาก
2. นักเรียนแต่ละหมู่มีกลุ่มใหญ่เกินไป ทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง	3.01	ปานกลาง
3. นักเรียนไม่เห็นประโยชน์ของการเรียนวิชานี้	3.01	ปานกลาง
4. นักเรียนมีเวลาฝึกปฏิบัติน้อย	3.12	ปานกลาง
5. นักเรียนไม่กล้าเลือกเรียนวิชานี้ตามความต้องการและความสนใจ	3.21	ปานกลาง
6. นักเรียนชอบลอกแบบฝึกหัดซึ่งกันและกัน	3.15	ปานกลาง
รวม	3.20	ปานกลาง

จากตาราง 24 แสดงว่า โดยส่วนรวมผู้สอนประสบปัญหาคำนักเรียนในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเน้นตามข้อปัญหา ปรากฏว่า ผู้สอนประสบปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนมีความสนใจน้อยในระดับมาก ส่วนปัญหาข้ออื่น ๆ นั้น มีในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 25 ปัญหาการสอนของผู้สอนรายวิชา ท 081 ด้านสื่อการสอน

รายการปัญหา	$\bar{x}$	แปลความ
1. รูปภาพ	2.70	ปานกลาง
2. แผนที่ แผนภูมิ	2.87	ปานกลาง
3. แผ่นป้าย	2.59	ปานกลาง
4. สไลด์	2.79	ปานกลาง
5. फिल्मสกริป	2.70	ปานกลาง
6. แผ่นใส	3.13	ปานกลาง
7. เทปบันทึกภาพ	3.10	ปานกลาง
8. เทปบันทึกเสียง	3.00	ปานกลาง
9. ของจริง	2.81	ปานกลาง
รวม	2.85	ปานกลาง

จากตาราง 25 แสดงว่าโดยส่วนรวมผู้สอนรายวิชา ท 081 ประสบัญหาคำนสื่อการสอนในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกตามรายข้อปัญหา ปรากฏว่า ผู้สอนประสบัญหาเกี่ยวกับแผ่นใส เทปบันทึกภาพ และเทปบันทึกเสียงในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมาก ส่วนปัญหาข้ออื่น ๆ นั้น มีในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 26 สรุปปัญหาการสอนของผู้สอนรายวิชา ท 081

รายการ	χ	แปลความ
1. เนื้อหาวิชา ท 081	2.93	ปานกลาง
2. ห้องสมุด	2.67	ปานกลาง
3. ผู้สอน	2.83	ปานกลาง
4. นักเรียน	3.10	ปานกลาง
5. สื่อการสอน	2.85	ปานกลาง
รวม	2.88	ปานกลาง

จากตาราง 26 แสดงว่าผู้สอนรายวิชา ท 081 ประสบปัญหาในระดับปานกลางทุก ๆ ด้าน แต่ปัญหาด้านนักเรียนมีในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมาก

ตอนที่ 3 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081

3.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน ปรากฏผลตามตาราง 27 - 29

ตาราง 27 จำนวนนักเรียนที่เรียนรายวิชา ท 081 จำแนกตามชั้นเรียน

ชั้นเรียน	จำนวนนักเรียน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 4	557	76.00
มัธยมศึกษาปีที่ 5	92	12.55
มัธยมศึกษาปีที่ 6	84	11.45
รวม	733	100.00

จากตาราง 27 แสดงว่านักเรียนที่เรียนรายวิชา ท 081 ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 76.00 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รองลงมาคือร้อยละ 12.55 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และร้อยละ 11.45 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตาราง 28 จำนวนนักเรียนที่เรียนรายวิชา ท 081 จำแนกตามแผนการเรียน

แผนการเรียน	จำนวนนักเรียน	ร้อยละ
วิทย์ - คณิต	291	39.70
ศิลป์ - กานวณ	179	24.42
ศิลป์ - ภาษา	165	22.51
อื่น ๆ	98	13.37
รวม	733	100.00

จากตาราง 28 แสดงว่านักเรียนที่เรียนรายวิชา ท 081 ร้อยละ 39.70 เป็นนักเรียนที่เรียนแผนการเรียน วิทย์ - คณิต รองลงมาคือร้อยละ 24.42 เป็นนักเรียนที่เรียนแผนการเรียน ศิลป์ - กานวณ และร้อยละ 21.51 เป็นนักเรียนที่เรียนแผนการเรียน ศิลป์ - ภาษา

ตาราง 29 เหตุผลที่นักเรียนเรียนรายวิชา ท 081

เหตุผล	จำนวนนักเรียน	ร้อยละ
เป็นวิชาที่น่าสนใจ	220	30.01
มีความสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ที่เรียนอยู่	258	35.20
ไม่ทราบจะเลือกเรียนวิชาอะไร	52	07.09
อื่น ๆ	203	27.70
รวม	733	100.00

จากตาราง 29 แสดงว่าเหตุผลที่นักเรียนเรียนรายวิชา ท 081 เพราะเห็นว่ามีความสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ที่เรียนอยู่ คิดเป็นร้อยละ 35.20 รองลงมาคือร้อยละ 30.01 เห็นว่าเป็นวิชาที่น่าสนใจ และร้อยละ 27.70 เรียนตามแผนการเรียนที่โรงเรียนจัดไว้ให้

3.2 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน รายวิชา ท 081 ปรัชญาผลตามตาราง

ตาราง 30 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน รายวิชา ท 081 ของนักเรียนค้ำนเนื้อหาวิชา

รายการปัญหา	$\bar{x}$	แปลความ
1. เนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจ	2.38	น้อย
2. เนื้อหาวิชามีมากเกินไป	2.95	ปานกลาง
3. เนื้อหาวิชายากเกินไป	2.72	ปานกลาง
4. เวลาที่กำหนดให้เรียนน้อยเกินไป	2.75	ปานกลาง
5. เนื้อหาวิชานี้มีประโยชน์น้อย	2.64	ปานกลาง
รวม	2.69	ปานกลาง

จากตาราง 30 แสดงว่าโดยส่วนรวมนักเรียนประสบปัญหาค้ำนเนื้อหา รายวิชา ท 081 ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกตามรายข้อปัญหา ปรากฏว่ามีปัญหาเนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจในระดับน้อย ส่วนปัญหาเนื้อหาวิชาข้ออื่น ๆ มีในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 31 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081 ของนักเรียนค้ำห้องสมุด

รายการปัญหา	$\bar{x}$	แปลความ
1. เวลาเปิด - ปิดไม่เหมาะสม	2.67	ปานกลาง
2. สถานที่คับแคบ	3.12	ปานกลาง
3. มีที่นั่งสำหรับอ่านหนังสือไม่เพียงพอ	3.00	ปานกลาง
4. ผู้เรียนไปฝึกปฏิบัติในห้องสมุดไม่สะดวก	2.92	ปานกลาง
5. หนังสือเรียนรายวิชา ท 081 ของผู้แ่่งคนอื่น ๆ มีไม่เพียงพอ	2.70	ปานกลาง
6. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติมประกอบการเรียน รายวิชา ท 081 มีไม่เพียงพอ	2.74	ปานกลาง
7. หนังสือประเภทพจนานุกรม	2.59	ปานกลาง
8. หนังสือประเภทสารานุกรม	2.69	ปานกลาง
9. หนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์ เช่น หนังสือนำเที่ยว แผนที่	2.70	ปานกลาง
10. หนังสืออักษรานุกรมชีวประวัติ	2.69	ปานกลาง
11. หนังสือรายปี	2.70	ปานกลาง
12. หนังสือประเภทต่าง ๆ	2.83	ปานกลาง
13. วารสาร	2.79	ปานกลาง
14. หนังสือพิมพ์	2.75	ปานกลาง
15. จุลสาร	2.64	ปานกลาง
16. กฤตภาค	2.63	ปานกลาง

ตาราง 31 (ต่อ)

รายการปัญหา	$\bar{x}$	แปลความ
17. โสคทัศนวิสัยประเภทต่าง ๆ	2.72	ปานกลาง
18. บัณฑิตรายการชนิดต่าง ๆ	2.67	ปานกลาง
19. กัชนีวารสาร	2.70	ปานกลาง
รวม	2.75	ปานกลาง

จากตาราง 31 แสดงว่าโดยส่วนรวมนักเรียนประสบปัญหาค้นห้องสมุด ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกตามรายข้อปัญหา ปรากฏว่า นักเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ห้องสมุดคับแคบ และมีที่นั่งสำหรับอ่านหนังสือไม่เพียงพอ ในระดับปานกลาง ค่อนข้างไปทางมาก ส่วนปัญหาข้ออื่น ๆ มีในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 32 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081 ของนักเรียนค้ำผู้สอน

รายการปัญหา	ขี	แปลความ
1. ผู้สอนมีความมั่นใจในการสอนน้อย	2.48	น้อย
2. ผู้สอนเน้นภาคทฤษฎีมากเกินไป	2.80	ปานกลาง
3. ผู้สอนใช้ชีวิตบรรยายมากเกินไป	2.75	ปานกลาง
4. ผู้สอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย	2.64	ปานกลาง
5. ผู้สอนให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดมากเกินไป	2.65	ปานกลาง
6. ผู้สอนให้นักเรียนไปฝึกปฏิบัติในห้องสมุดน้อย	2.70	ปานกลาง
7. ผู้สอนไม่ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเอง	2.30	น้อย
8. ผู้สอนไม่พาไปชมห้องสมุดและแหล่งความรู้อื่น ๆ	2.77	ปานกลาง
รวม	2.63	ปานกลาง

จากตาราง 32 แสดงว่าโดยส่วนรวมนักเรียนที่เรียนรายวิชา ท 081 ประสบปัญหาค้ำผู้สอนในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางน้อย เมื่อพิจารณาแยกตามรายข้อปัญหาปรากฏว่านักเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับผู้สอนมีความมั่นใจในการสอนน้อย และผู้สอนไม่ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเองในระดับน้อย ค่อนข้างไปทางปานกลาง ส่วนปัญหาข้ออื่น ๆ มีในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 33 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081 ของนักเรียนค่านักเรียน

รายการปัญหา	$\bar{x}$	แปลความ
1. จำนวนนักเรียนมีกลุ่มใหญ่เกินไป	2.62	ปานกลาง
2. มีเวลาทาแบบฝึกหัดและรายงานน้อย	2.78	ปานกลาง
3. มีเวลาฝึกปฏิบัติจริงน้อย	2.79	ปานกลาง
4. ไม่มีเวลาไปค้นคว้าในห้องสมุด	2.42	น้อย
5. ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น	2.71	ปานกลาง
รวม	2.67	ปานกลาง

จากตาราง 33 แสดงว่าโดยส่วนรวมนักเรียนที่เรียนรายวิชา ท 081 ประสบปัญหาค้นคว้านักเรียนเองในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางน้อย เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อปัญหา ปรากฏว่า นักเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับไม่มีเวลาไปค้นคว้าในห้องสมุดในระดับน้อยค่อนข้างไปทางมาก ส่วนปัญหาข้ออื่น ๆ มีในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางน้อยทุกข้อ

ตาราง 34 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081 ของนักเรียนด้านสื่อการสอน

รายการปัญหา	$\bar{x}$	แปลความ
1. ผู้สอนใช้สื่อการสอนน้อย	2.75	ปานกลาง
2. สื่อการสอนที่ใช้ประกอบการสอนไม่น่าสนใจ	2.73	ปานกลาง
3. ผู้สอนนำของจริงมาใช้ประกอบการสอนน้อย	2.80	ปานกลาง
รวม	2.77	ปานกลาง

จากตาราง 34 แสดงว่านักเรียนที่เรียนรายวิชา ท 081 ประสบปัญหาในค่านสื่อการสอนเกี่ยวกับ ผู้สอนนำของจริงมาใช้ประกอบการสอนน้อย ผู้สอนใช้สื่อการสอนน้อย และสื่อการสอนที่ใช้ประกอบการสอนไม่น่าสนใจ อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางน้อยทุกข้อ

ตาราง 35 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา 'ท 081 ของนักเรียนชั้นการวัดผล

รายการปัญหา	ข	แปลความ
1. ทดสอบย่อยมากเกินไป	2.52	ปานกลาง
2. เก็บคะแนนจากแบบฝึกหัดและรายงานน้อยเกินไป	2.70	ปานกลาง
3. การสอบเน้นภาคทฤษฎีมากเกินไป	2.99	ปานกลาง
รวม	2.73	ปานกลาง

จากตาราง 35 แสดงว่านักเรียนที่เรียนรายวิชา ท 081 ประสบปัญหาในชั้นการวัดผล เกี่ยวกับการสอบเน้นภาคทฤษฎีมากเกินไป เก็บคะแนนจากแบบฝึกหัดและรายงานน้อยเกินไป และทดสอบย่อยมากเกินไป อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 36 สรุปปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081 ของนักเรียน

รายการ	$\bar{x}$	แปลความ
1. เนื้อหาวิชา	2.70	ปานกลาง
2. ห้องสมุด	2.74	ปานกลาง
3. ผู้สอน	2.63	ปานกลาง
4. นักเรียน	2.67	ปานกลาง
5. สื่อการสอน	2.77	ปานกลาง
6. การวัดผล	2.73	ปานกลาง
รวม	2.70	ปานกลาง

จากตาราง 36 แสดงว่านักเรียนที่เรียนรายวิชา ท 081 ประสบปัญหาทุก ๆ ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านห้องสมุด ด้านผู้สอน ด้านตัวนักเรียนเอง ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดผลในระดับปานกลาง

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมของห้องสมุด สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชา ท 081
2. เพื่อศึกษาสภาพการสอนรายวิชา ท 081
3. เพื่อศึกษาปัญหาในการเรียนการสอนรายวิชา ท 081 ของผู้สอนและนักเรียน

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งข้อมูล

โรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลางจำนวน 60 โรงเรียนที่เปิดสอนรายวิชา ท 081 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529

กลุ่มตัวอย่าง

1. บรรณารักษ์ จำนวน 60 คน
2. ผู้สอนรายวิชา ท 081 จำนวน 76 คน
3. นักเรียนที่ผ่านการเรียนรายวิชา ท 081 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 780 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ชุด คือ
  - ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน
    - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
    - ตอนที่ 2 สภาพความพร้อมของห้องสมุด

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้สอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สอน

ตอนที่ 2 สภาพการสอนรายวิชา ท 081

ตอนที่ 3 ปัญหาเกี่ยวกับการสอนรายวิชา ท 081

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

ตอนที่ 2 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081

2. เกณฑ์ประเมินสภาพความพร้อมของห้องสมุด

การรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้เดินทางไปส่งแบบสอบถาม และรับคืนด้วยตนเองทุกแห่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ของแต่ละชุดวิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าร้อยละ

2. แบบสอบถาม ชุดที่ 1 ตอนที่ 2 ที่ให้ระดับคะแนนตามเกณฑ์ประเมินสภาพความพร้อมของห้องสมุดแล้ว กับแบบสอบถามชุดที่ 2 ตอนที่ 2 ตอนที่ 3 และแบบสอบถามชุดที่ 3 ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนรายวิชา ท 081 สรุปผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

1. สภาพความพร้อมของห้องสมุดสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน รายวิชา ท 081

1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ บรรณารักษ์ และโรงเรียน

1.1.1 บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่ มีวุฒิปริญญาตรี วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ (ร้อยละ 61.66) รองลงมาคือ วุฒิปริญญาตรีวิชาเอกอื่น ๆ

และอนุปริญาบรรณารักษศาสตร์หรือประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะบรรณารักษศาสตร์ (ร้อยละ 21.67) และวุฒิปริญญาโทสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ (ร้อยละ 6.07)

1.1.2 บรรณารักษห้องสมุดโรงเรียน มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานห้องสมุด 6 – 10 ปี (ร้อยละ 46.67) รองลงมาคือ 1 – 5 ปี (ร้อยละ 26.66) และ 16 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 16.67)

1.1.3 โรงเรียนมัธยมศึกษา มีขนาด 37 – 48 ห้องเรียน จำนวน 22 แห่ง (ร้อยละ 36.66) รองลงมา มีขนาด 49 – 60 ห้องเรียน จำนวน 20 แห่ง (ร้อยละ 33.33) และมีขนาด 61 – 72 ห้องเรียน จำนวน 10 แห่ง (ร้อยละ 16.67)

1.1.4 โรงเรียนมัธยมศึกษา มีนักเรียน 2,001 – 2,500 คน จำนวน 17 แห่ง (ร้อยละ 28.33) รองลงมามีนักเรียน 2,501 – 3,000 คน จำนวน 15 แห่ง (ร้อยละ 25.00) และมีนักเรียน 1,501 – 2,000 คน จำนวน 12 แห่ง (ร้อยละ 20.00)

1.2 สภาพความพร้อมของห้องสมุด

จากการประเมินสภาพความพร้อมของห้องสมุดตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่า

1.2.1 ด้านอาคารสถานที่ โดยส่วนรวมห้องสมุดโรงเรียนมีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ในระดับปานกลาง ยกเว้นลักษณะของห้องสมุดเกี่ยวกับสถานที่ที่มีความพร้อมในระดับมาก

1.2.2 ด้านบุคลากร โดยส่วนรวมห้องสมุดโรงเรียนมีความพร้อมด้านบุคลากรในระดับน้อยค่อนข้างไปทางปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.37) และพบว่าจำนวนนักเรียนช่วยงานห้องสมุด มีความพร้อมในระดับมาก

1.2.3 ด้านบริการของห้องสมุด โดยส่วนรวมห้องสมุดโรงเรียนมีความพร้อมด้านบริการในระดับมาก และพบว่าเวลาเปิดทำการและบริการต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดให้แก่ผู้ใช้มีความพร้อมในระดับมากที่สุด ส่วนจำนวนครั้งที่ห้องสมุดจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในแต่ละภาคเรียนนั้น มีความพร้อมในระดับน้อย

1.2.4. งานเทคนิค โดยส่วนรวมห้องสมุดโรงเรียนมีความพร้อม
งานเทคนิคในระดับมาก และพบว่ามีการรายการชนิดต่าง ๆ ที่จัดทำมีความพร้อมในระดับ
มากที่สุด ส่วนดัชนีวารสารที่ห้องสมุดจัดทำมีความพร้อมในระดับน้อย

1.2.5. งานทรัพยากรห้องสมุด โดยส่วนรวมห้องสมุดโรงเรียน
มีความพร้อมด้านทรัพยากรห้องสมุดในระดับมาก และพบว่าหนังสือประเภทพจนานุกรม และ
หนังสือประเภทสารานุกรม มีความพร้อมมากที่สุด จำนวนหนังสือภาษาไทย หนังสือเรียน
รายวิชา ท 081 จำนวนวารสารวิชาการที่ห้องสมุดบอกรับประจำ ~~จำนวน~~ ของ
หนังสือพิมพ์รายวันที่รับประจำ และจำนวนหัวเรื่องของกฤตภาคที่ห้องสมุดมีบริการ มีความ
พร้อมในระดับมาก ส่วนทรัพยากรห้องสมุดประเภทอื่น ๆ มีความพร้อมในระดับปานกลาง

2. สภาพและปัญหาการสอนรายวิชา ท 081

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการสอน

2.1.1. ผู้สอนรายวิชา ท 081 มีวุฒิปริญญาตรีวิชาเอกอื่น ๆ มาก
ที่สุด (ร้อยละ 49.23) รองลงมา มีวุฒิปริญญาตรีวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ (ร้อยละ 30.77)
และมีวุฒิปริญญาตรีวิชาโทบรรณารักษศาสตร์ (ร้อยละ 12.31)

2.1.2. ผู้สอนรายวิชา ท 081 เป็นบรรณารักษ์และเป็นอาจารย์
สังกัดหมวดวิชาภาษาไทย มีจำนวนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 41.53 และร้อยละ 40.00
ตามลำดับ) รองลงมาคือ อาจารย์สังกัดหมวดวิชาภาษาไทยและทำหน้าที่บรรณารักษ์ด้วย

2.1.3. ผู้สอนรายวิชา ท 081 ต้องสอนรายวิชา ท 081 และ
รายวิชาอื่น ๆ เฉลี่ยสัปดาห์ละ 9.44 ชั่วโมง คือสอนรายวิชา ท 081 เฉลี่ยสัปดาห์ละ
4.58 ชั่วโมง และสอนรายวิชาอื่น ๆ เฉลี่ยสัปดาห์ละ 4.48 ชั่วโมง

เมื่อพิจารณาแยกตามหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้สอน พบว่าบรรณารักษ์
อาจารย์หมวดวิชาภาษาไทยและทำหน้าที่บรรณารักษ์ สอนรายวิชา ท 081 เฉลี่ยจำนวนชั่วโมง
ต่อสัปดาห์ใกล้เคียงกัน สำหรับรายวิชาอื่น ๆ บรรณารักษ์สอนเฉลี่ยสัปดาห์ละ 1.20 ชั่วโมง
เท่านั้น

2.2 สภาพการสอนรายวิชา ท 081

2.2.1 ด้านจุดมุ่งหมาย ผู้สอนสามารถสอนได้บรรลุจุดมุ่งหมาย

การสอนรายวิชา ท 081 ในระดับปานกลางทุกขอ

2.2.2 ด้านเนื้อหาวิชา ผู้สอนเน้นเนื้อหาวิชาแต่ละข้อในระดับมาก ยกเว้นหัวข้อหนังสือและการอ่านหนังสือ กับการเขียนรายงานการค้นคว้า ที่ผู้สอนเน้นในระดับปานกลาง

2.2.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนได้จัดกิจกรรมการสอน ชนิดต่าง ๆ ในระดับปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนใช้ในระดั้มาก คือ การค้นคว้าในห้องสมุด การฝึกปฏิบัติในห้องสมุด การฝึกค้นคว้าหนังสือในห้องสมุดและการบรรยาย ส่วนกิจกรรมที่ผู้สอนใช้ในระดั้น้อย คือ การแสดงบทบาทสมมติ การทนายปัญหา การไปชมห้องสมุดอื่น ๆ และการเชิญวิทยากรมาบรรยาย สำหรับกิจกรรมการสอนอื่น ๆ นั้นผู้สอนใช้ในระดั้มานกลาง

สำหรับกิจกรรมชนิดต่าง ๆ ที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วม นั้นผู้สอนได้จัดในระดับปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนจัดในระดับมาก คือ การให้นักเรียนปฏิบัติจริง ส่วนกิจกรรมที่จัดในระดั้น้อย คือ การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการสอน

2.2.4 ด้านสื่อการสอน ผู้สอนมีความเห็นว่า รายวิชา ท 081 จำเป็นต้องใช้สื่อการสอนในระดับมาก สำหรับสื่อการสอนที่จัดทำขึ้นใช้เอง และสื่อการสอนที่ขอยืมจากห้องสมุดโรงเรียนนั้นมีในระดับปานกลาง ส่วนการจัดซื้อสื่อการสอนมาใช้เองนั้นมีในระดับน้อย

สำหรับชนิดของสื่อการสอน ที่ผู้สอนใช้ในระดั้มาก ได้แก่ หนังสือเรียน รายวิชา ท 081 หนังสืออ้างอิงประเภทต่าง ๆ และหนังสืออื่น ๆ รวมทั้งของจริง เช่น หนังสือ บัตรรายการ สื่อการสอนที่ใช้ในระดับปานกลาง ได้แก่ รูปภาพ แผนที่ แผนภูมิ และแผนป้าย

2.2.5 ด้านการวัดผล และประเมินผล พบว่าการทดสอบเป็น เครื่องมือที่ผู้สอนใช้ในระดั้มากที่สุด และวิธีการวัดผลที่ใช้ในระดั้มาก คือ การเก็บคะแนน จากแบบฝึกหัดและรายงาน

สำหรับการวัดความรู้ที่นักเรียนนั้น ผู้สอนใช้วิธีสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในระดับมาก และสอบภาคทฤษฎีอย่างเดียวในระดับปานกลาง ส่วนชนิดของข้อสอบที่ใช้ในระดับมาก คือข้อสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย

2.3 ปัญหาการสอนรายวิชา ท 081

2.3.1 คำนเนื้อหาวิชา โดยส่วนรวมผู้สอนประสบปัญหาคำนเนื้อหาวิชาในระดับปานกลาง และข้อที่เป็นปัญหาในระดับน้อยคือเนื้อหาไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

2.3.2 คำนห้องสมุด โดยส่วนรวมผู้สอนประสบปัญหาคำนห้องสมุดในระดับปานกลาง ส่วนในเรื่องที่เกี่ยวกับ หนังสือพิมพ์ จุลสาร บัตรรายการชนิดต่าง ๆ และเวลาเปิด-ปิด ไม่เหมาะสม ผู้สอนประสบปัญหาในระดับน้อย

2.3.3 คำนผู้สอน โดยส่วนรวมผู้สอนประสบปัญหาคำนผู้สอนเองในระดับปานกลาง และพบว่าผู้สอนมีเวลาเตรียมการสอนน้อย เพราะต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน เป็นปัญหาในระดับปานกลางค่อนข้างมาก

2.3.4 คำนนักเรียน โดยส่วนรวมผู้สอนประสบปัญหาคำนนักเรียนในระดับปานกลาง และพบว่านักเรียนมีความสนใจน้อยเป็นปัญหาในระดับมาก

2.3.5 คำนสื่อการสอน โดยส่วนรวมผู้สอนประสบปัญหาคำนสื่อการสอนในระดับปานกลาง และพบว่าสื่อการสอนเป็นปัญหาในระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ แผ่นใส เทปบันทึกภาพ และเทปบันทึกเสียง

3. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081

3.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

3.1.1 นักเรียนที่เรียนรายวิชา ท 081 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มากที่สุด (ร้อยละ 76.00) รองลงมาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ร้อยละ 12.55) และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ร้อยละ 11.45)

3.1.2 นักเรียนที่เรียนรายวิชา ท 081 เป็นนักเรียนที่เรียนแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิต (ร้อยละ 39.70) รองลงมาเป็นนักเรียนที่เรียนแผนการเรียน ศิลป์ - คำนวณ (ร้อยละ 24.42) และเป็นนักเรียนที่เรียนแผนการเรียน ศิลป์ - ภาษา (ร้อยละ 21.51)

3.1.3 เหตุผลที่นักเรียนเลือกเรียนรายวิชา ท 081 เพราะมีความสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ (ร้อยละ 35.20) รองลงมาคือ เป็นวิชาที่น่าสนใจ (ร้อยละ 30.01) และเรียนตามแผนการเรียนที่โรงเรียนจัดไว้ให้ (ร้อยละ 27.70)

3.2 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081

3.2.1 คำนเนื้อหาวิชา โดยส่วนรวมนักเรียนประสบปัญหาคำนเนื้อหาวิชา ท 081 ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกตามรายข้อปัญหาพบว่านักเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจในระดับน้อย

3.2.2 คำนห้องสมุด โดยส่วนรวมนักเรียนประสบปัญหาคำนห้องสมุดในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกตามรายข้อปัญหาพบว่านักเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ห้องสมุดคับแคบ และมีที่นั่งสำหรับอ่านหนังสือไม่เพียงพอ ในระดับปานกลาง

3.2.3 คำนผู้สอน โดยส่วนรวมนักเรียนประสบปัญหาคำนผู้สอนในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางน้อย เมื่อพิจารณาแยกตามรายข้อปัญหา พบว่านักเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับผู้สอนมีความมั่นใจในการสอนน้อย และผู้สอนไม่ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเอง ในระดับน้อยค่อนข้างไปทางปานกลาง

3.2.4 คำนนักเรียน โดยส่วนรวมนักเรียนประสบปัญหาคำนตัวนักเรียนเองในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางน้อย เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อปัญหา พบว่านักเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับไม่มีเวลาไปค้นคว้าในห้องสมุดในระดับน้อยค่อนข้างไปทางปานกลาง

3.2.5 คำนสื่อการสอน นักเรียนประสบปัญหาคำนสื่อการสอนเกี่ยวกับผู้สอนหาของจริงมาใช้ในการประกอบการสอนน้อย ผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนน้อย อุปกรณ์การสอนไม่น่าสนใจ มีในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางน้อย ทุกข้อ

3.2.6 คำนการวัดผล นักเรียนประสบปัญหา คำนการวัดผลเกี่ยวกับการสอบเน้นภาคทฤษฎีมากเกินไป เก็บคะแนนจากแบบฝึกหัดน้อยเกินไป และทดสอบย่อยมากเกินไป ในระดับปานกลางทุกข้อ

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนรายวิชา ท 081 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบข้อที่น่าสนใจหลายประการ คือ

1. สภาพความพร้อมของห้องสมุดสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน รายวิชา ท 081

จากการประเมินสภาพความพร้อมของห้องสมุด ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่าห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลาง มีสภาพความพร้อมสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชา ท 081 โดยส่วนรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกตามสภาพความพร้อมของแต่ละด้าน พบว่า ห้องสมุดมีความพร้อมในระดับมาก ด้านบริการของห้องสมุดด้านงานเทคนิค และด้านทรัพยากรห้องสมุด รองลงมาคือ ด้านอาคารสถานที่ มีความพร้อมในระดับปานกลาง และด้านบุคลากรมีความพร้อมในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาการเรียนการสอนรายวิชา ท 081 พบว่า ผู้สอนและนักเรียนประสบปัญหาด้านห้องสมุดในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางน้อย

เนื่องจากการสอนวิชาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด นอกจากมีการเรียนการสอนในห้องเรียนแล้ว จำเป็นต้องให้นักเรียนศึกษาจากของจริง และได้ฝึกปฏิบัติการใช้จริง ๆ ในห้องสมุดด้วย เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีทักษะในการใช้ห้องสมุดอย่างถูกวิธี ดังนั้นห้องสมุดจึงอาจถือได้ว่าเป็นห้องปฏิบัติการ (ชาตาศักดิ์ วชิรปรัชญาพจน์ 2528 : 5) ของการเรียนรายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น ซึ่งมีเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ฉะนั้นโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนรายวิชานี้ จะต้องจัดเตรียมห้องสมุดให้พร้อมที่จะใช้เป็นห้องปฏิบัติการ เพื่อให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดี และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. สภาพการสอนรายวิชา ท 081

2.1 ด้านผู้สอน พบว่าผู้สอนรายวิชา ท 081 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง จำนวนร้อยละ 40.00 เป็นอาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยภาษาไทย และมีจำนวนร้อยละ 60.00 ที่เป็นบรรณารักษ์หรืออาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยภาษาไทย และทำหน้าที่

บรรณารักษ์ควย ทั้งนี้เนื่องจาก รายวิชา ท 081 เป็นวิชาเลือกของกลุ่มวิชาภาษาไทย ซึ่งตามปกติอาจารย์ในหมวดวิชาภาษาไทยจะเป็นผู้รับผิดชอบสอน แต่เมื่อพิจารณาจากคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรพบว่า เนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับความรู้เรื่องการไ้ของสมุก และฝึกการไ้ของสมุก คล้ายกับเนื้อหาในรายวิชา หส 011 วิชาการไ้ของสมุก ตามหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 ซึ่งบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนจะเป็นผู้รับผิดชอบสอนวิชานี้ ดังนั้นโรงเรียนใดที่เห็นประโยชน์และเปิดสอนรายวิชา ท 081 แต่อาจารย์ในหมวดวิชาภาษาไทยไม่ถนัดที่จะสอนเนื้อหาดังกล่าว จึงมอบหมายให้บรรณารักษ์ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับห้องสมุดอยู่แล้ว ทำหน้าที่สอนรายวิชา ท 081 ควย

2.2 ด้านการสอน พบว่าผู้สอนเน้นเนื้อหาวิชาแต่ละข้อในระดับมาก ยกเว้นหัวข้อหนังสือและการอ่านกับการเขียนรายงานการค้นคว้าที่ผู้สอนเน้นในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาถึงเนื้อหาสาระของทั้งสองหัวข้อนี้ จะเห็นว่า มีความสำคัญและมีประโยชน์แก่นักเรียนไม่น้อยกว่าหัวข้ออื่น ๆ ดังนั้นผู้สอนควรจะเน้นเนื้อหาทั้งสองหัวข้อดังกล่าวให้มากกว่านี้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการสอนรายวิชา ท 081 ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

กิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนใช้ในระดับมาก คือการค้นคว้าในห้องสมุด การฝึกปฏิบัติในห้องสมุด การฝึกค้นคว้าในห้องสมุดและการบรรยาย เมื่อพิจารณาตามจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของรายวิชา ท 081 จะเห็นว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สอนจัดนั้นเหมาะสมแล้ว เพราะเป็นการเน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ๆ และการจัดกิจกรรมหลาย ๆ แบบผสมกันตามความเหมาะสมกับหัวข้อที่สอนนั้น จะทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจและได้ผลดี ส่วนการบรรยายนั้นควรใช้แต่น้อยเพราะจะทำให้นักเรียนเบื่อ (กรมสามัญศึกษา 2521 : 2) ถ้าจำเป็นต้องใช้สลับกับการอภิปรายและซักถาม คือบรรยายเรื่องที่นักเรียนหาคาตอบเองไม่ได้ การอภิปรายซักถามนักเรียนจะทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และทำให้การสอนบรรลุจุดมุ่งหมายด้วยดี (สุทธิลักษณ์ อาพันธ์วงศ์ 2527 : 3)

สื่อการสอน ผู้สอนมีความเห็นว่า รายวิชา ท 081 จำเป็นต้องใช้สื่อการสอนมาก และพบว่าสื่อการสอนที่ใช้นั้นส่วนใหญ่ผู้สอนขอยืมจากห้องสมุดโรงเรียน และจัดทำขึ้นใช้เอง ส่วนที่ผู้สอนจัดซื้อมาใช้มีในระดับน้อย นับว่าเป็นวิธีการจัดเตรียมสื่อการสอนที่ถูกต้อง เพราะสื่อการสอนประเภทของจริง เช่น หนังสือประเภทต่าง ๆ วารสาร กฤตภาค แผนที่ บัตรรายการ เป็นต้น สามารถขอยืมได้จากห้องสมุดโรงเรียน นอกจากนั้นผู้สอนควรจัดทำ หรือผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ไม่จำเป็นต้องซื้อให้สิ้นเปลืองเงิน เพราะคุณค่าของสื่อ การสอนขึ้นอยู่กับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้สอน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับราคาอย่างที่เคยเข้าใจ กันมาผิด ๆ การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการสอนน้อยนั้น ผู้สอนควรเปิดโอกาส ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการสอนให้มากขึ้น เพราะมีสื่อการสอนหลายชนิดที่ นักเรียนสามารถทำได้ เช่น แผนภูมิ คาชวัญเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ที่ค้นหนังสือ เป็นต้น ซึ่งมีผู้ให้ข้อคิดว่า สื่อการสอนที่ดีที่สุดคือสื่อการสอนที่ผู้สอนกับนักเรียนช่วยกันสร้างขึ้นเป็น เครื่องหมายของความร่วมมือและความภูมิใจที่ได้เห็นผลงานของตน (มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช 2523 : 69-70) สำหรับสื่อการสอนชนิดที่ใช้น้อย เช่น สไลด์ फिल्मสตริป เทปบันทึกภาพ และแผ่นใส หากทำได้ผู้สอนควรจัดหามาใช้บ้างเป็นครั้งคราว เพื่อเป็นการ เพิ่มบรรยากาศการเรียนการสอนรายวิชา ท 081 ให้น่าสนใจยิ่งขึ้น

การวัดผลและการประเมินผล พบว่าเครื่องมือที่ผู้สอนรายวิชา ท 081 ใช้ในการ วัดผลมากที่สุด คือ การทดสอบ ร่องลงมาที่ใ้มากที่สุดคือการตรวจผลงานและการสังเกต โดย ผู้สอนประเมินผลจากการเก็บคะแนนจากแบบฝึกหัดและรายงานการทดสอบย่อย สอบกลาง ภาคเรียน และสอบปลายภาคเรียน ซึ่งมีการสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สำหรับข้อสอบ ที่ใ้มากที่สุดนั้นเป็นข้อสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย แสดงว่าผู้สอนใ้ใช้เครื่องมือและวิธีการ วัดผลรายวิชานี้ถูกต้อง เพราะพิจารณาจากจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชา ท 081 จำเป็น ต้องวัดผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้วย โดยใ้ใช้เครื่องมือวัดผลหลาย ๆ ชนิด และประเมิน ผลใ้ตรงตามจุดมุ่งหมายรายวิชานั้น ๆ

3. ปัญหาการเรียนการสอน รายวิชา ท 081

3.1 คำนผู้สอน พบว่าโดยส่วนรวมผู้สอนประสบปัญหาในการสอนรายวิชา ท 081 ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านห้องสมุด คำนผู้สอน คำนนักเรียน และคำนสื่อการสอน เมื่อพิจารณาแยกตามรายข้อปัญหาพบว่า ปัญหาที่ผู้สอนประสบในระดับมาก คือ ผู้เรียนมีความสนใจน้อย รองลงมาคือ ผู้สอนมีเวลาเตรียมการสอนน้อย เพราะต้องรับผิดชอบหลายคำน และปัญหาการใช้สื่อการสอนประเภทแผ่นใส เทปบันทึกภาพ และเทปบันทึกเสียง

ปัญหาคังกล่าวบางข้อสอดคล้องกับการประเมินผลโรงเรียนที่เปิดสอนวิชา หส 011 วิชาการใช้ห้องสมุด ในปี พ.ศ. 2518 และ 2519 ของกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา 2519 : 89) และงานวิจัยของ มุจลินท์ สิงห์รักษ์ (มุจลินท์ สิงห์รักษ์ 2520 : 65-66) พบว่า นักเรียนมีความสนใจน้อย เพราะถูกแผนการเรียนบังคับให้เรียน ผู้สอนมีเวลาน้อย เพราะต้องสอนวิชาอื่นและทำหน้าที่บรรณารักษ์ด้วย รวมทั้งปัญหาขาดแคลนสื่อการสอน

3.2 คำนนักเรียน พบว่าโดยส่วนรวมนักเรียนประสบปัญหาในการเรียน รายวิชา ท 081 ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ คำนเนื้อหาวิชา คำนห้องสมุด คำนผู้สอน คำนนักเรียน คำนสื่อการสอน และคำนการวัดผล เมื่อพิจารณาคำนรายข้อปัญหา พบว่าไม่มีข้อใดที่เป็นปัญหาเด่นชัดเป็นพิเศษ

จากสภาพปัญหาคังกล่าว อาจสรุปได้ว่าการเรียนการสอนรายวิชา ท 081 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลางประสบปัญหาในระดับปานกลางหรือน้อย ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของกรมสามัญศึกษา ในปี พ.ศ. 2519 (กรมสามัญศึกษา 2519 : 6-8) พบลา การสอนวิชา หส 011 วิชาการใช้ห้องสมุดในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประสบปัญหาต่าง ๆ ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะปัญหาคำนสภาพความพร้อมของห้องสมุด เช่น ห้องสมุดเล็กคับแคบ มีหนังสือน้อย ไม่เพียงพอแก่การค้นคว้าของนักเรียน หนังสืออ้างอิงมีไม่ครบ ไม่เพียงพอ และไม่มีบัตรรายการ เป็นต้น แสดงว่าในช่วงสิบปีที่ผ่านมาห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลางได้พัฒนาและพร้อมสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน รายวิชา ท 081 มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จะเปิดสอนรายวิชา ท ๐81

1. จัดเตรียมห้องสมุดโรงเรียน ให้พร้อมที่จะใช้เป็นห้องปฏิบัติการของการเรียนการสอนรายวิชานี้

2. รายวิชา ท ๐81 สมควรจัดให้เรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการใช้ห้องสมุด เพื่อศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนการสอนรายวิชาอื่น ๆ

3. เนื่องจาก รายวิชา ท ๐81 เป็นวิชาเลือก จึงควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ ไม่ควรใช้วิธีจัดแผนการเรียนบังคับให้เรียน

4. รายวิชา ท ๐81 เนื้อหาวิชาส่วนใหญ่เกี่ยวกับความรู้เรื่องการใช้ห้องสมุด ดังนั้นผู้สอนรายวิชานี้ควรเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ และรับผิดชอบงานห้องสมุดโดยตรง

5. ถ้าอาจารย์หมวดวิชาภาษาไทย เป็นผู้สอนรายวิชานี้ควรติดต่อและขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนอย่างใกล้ชิด ในการจัดเตรียมห้องสมุดให้พร้อมที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอน และอาจเชิญบรรณารักษ์มาเป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อที่เกี่ยวกับห้องสมุด

6. ผู้สอนควรนำสื่อการสอนประเภทเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ประกอบการสอน ควบ เช่น แผ่นใส สไลด์ และเทปบันทึกภาพ เป็นต้น เพื่อให้การเรียนการสอนรายวิชานี้ น่าสนใจยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรายวิชา ท ๐81 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. ศึกษาปัญหาและสภาพการเรียนการสอนวิชาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ที่เปิดสอนในสถานับนอุดมศึกษาต่าง ๆ ในประเทศไทย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

จุฑามาศ สุวรรณโคตร "วิชาการไอของสมุคชั้น ม.ศ. ปลาย" สามัญศึกษา 13 :
22-27 มีนาคม 2519

ทรงศนียา กัลยาณมิตร "การบริหารงานห้องสมุคโรงเรียน : หลักการและระเบียบวิธี
จัดห้องสมุค บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารห้องสมุค" จันทร์เกษม
160 : 32-44 พฤษภาคม-มิถุนายน 2524

ธากาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ พฤทธิกรรมการสอนวิธีไอของสมุค บุรพาสาน 2528,
252 หน้า

บุญศรี ไพรัตน์ การประเมินผลหลักสูตรวิชาการไอของสมุค (Lsc. 101) ในระดับ
ปริญญาตรี วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2516, 52 หน้า อัดสำเนา

มูจินท์ สิงห์รักษ์ การประเมินผลที่ได้จากการเรียนวิชาการไอของสมุคในชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520,
72 หน้า อัดสำเนา

รัฐจวน อินทรกำแหง และนวลจันทร์ รัตนากร ห้องสมุคโรงเรียน พิมพ์ครั้งที่ 3
2524, 175 หน้า

ฉวน สายยศ และอังคณา สายยศ สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช 2522,
549 หน้า

วรารงคณา อินทรพิณฑุวัฒน์ ผลของการศึกษาวิชาการไอของสมุค "ทศ 011" ในระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ต่อการไอของสมุคในปัจจุบันของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัย
เอกชน วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527, 138 หน้า อัดสำเนา

ศึกษาธิการ, กระทรวง หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 พิมพ์ครั้งที่ 3 องค์การ
คาสของคุรุสภา 2525, 343 หน้า

ศึกษาธิการ, กระทรวง หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2528

กรมวิชาการ 2518, 175 หน้า

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 โรงพิมพ์อัมรินทร์การพิมพ์

2523, 372 หน้า

สันติ ทองประเสริฐ "เจตคติและความสนใจในการใช้ห้องสมุดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลาย" วารสารห้องสมุด 23 : 379-384 กรกฎาคม-ธันวาคม 2522

สามัญศึกษา, กรม คู่มือครูการจัดเตรียมการทดสอบการใช้ห้องสมุดและการเขียนรายงาน

การค้นคว้า หน่วยศึกษานิเทศก์ 2521, 36 หน้า

คู่มือครูวิชาการใช้ห้องสมุดชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เล่มที่ 1 หน่วยศึกษานิเทศก์

2520, 91 หน้า.

คู่มือครูวิชาการใช้ห้องสมุดชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เล่ม 1-3 หน่วยศึกษานิเทศก์

2519, ... 3 เล่ม

คู่มือจัดกิจกรรมการใช้ห้องสมุดชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หน่วยศึกษานิเทศก์ 2521,

42 หน้า อักสำเนา

คู่มือนิเทศการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาการใช้ห้องสมุด หน่วยศึกษา

นิเทศก์ 2519, 25 หน้า

คู่มือแนวการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 การศึกษา

คนควาเบื้องต้น (ท 081) หน่วยศึกษานิเทศก์ 2524, 50 หน้า

สายหยุด จำปาทอง "ห้องสมุดกับการพัฒนาการเรียนการสอน" วารสารห้องสมุด

26 : 50-54 ตุลาคม-ธันวาคม 2525

สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย เอกสารการสอนชุดวิชาการระบบการเรียนการสอน

เล่มที่ 2 หน่วยที่ 6-10 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ 2523, 343 หน้า

สุทธิลักษณ์ อาพันธ์วงศ์ การใช้บริการห้องสมุดและการเขียนรายงานการค้นคว้า พิมพ์ครั้งที่

ที่ 3 ไทยวัฒนาพานิช 2528, 105 หน้า

คู่มือครูภาษาไทย ท 081 การศึกษาคนควาเบื้องต้น องค์การค้ำของคุรุสภา

2524, 61 หน้า

- สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์ หนังสือประกอบการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด หส 011 องค์การ
 ภาของคุรุสภา 2522, 198 หน้า
- สุพิศรา ไชยศิริ การสอนวิธีใช้ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย วิทยานิพนธ์
 อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 434 หน้า อักสำเนา
- อัมพร ปันศรี ปัญหาการใช้ห้องสมุด มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2524, 180 หน้า
- อัมพร ปันศรี นนทนา เผือกทอง และสุภัทรา ฉัตรเงิน วิธีสอนการใช้ห้องสมุด
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2517, 152 หน้า .

Becker, Dale Eugene. "Social Studies Achievement of Pupils in Schools with Libraries and Schools Without Libraries," Dissertation Abstracts. 31 2411 A, November, 1970.

Best, John W. Research in Education. New Jersey, Prentice Hall, 1959. 320 p.

Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3 rd. ed., New York, Harper & Row, 1970. 752 p.

Hastings, Dorothy M.H. and Daniel Tanner. "The Influence of Library Work in Improving English Language Skills at the High School Level," The Journal of Experimental Education, 31 404 Summer, 1963.

Paterson, Ellen R. "How Effective is Library Instruction ?," RQ. 18 . 376-377, Summer, 1979.

การคำนวณ

ภาคผนวก ก.

เกณฑ์ประเมินสภาพความพร้อมของห้องสมุด

เกณฑ์ประเมินสภาพความพร้อมของห้องสมุด

รายการ	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
1. อาคารสถานที่					
1.1 ลักษณะของห้องสมุด					
เป็นอาคารเอกเทศ					✓
เป็นห้องโดยเฉพาะที่อยู่ในอาคารเรียน				✓	
ใช้ร่วมกับห้องอื่น			✓		
อื่น ๆ		✓			
1.2 ขนาดพื้นที่ห้องสมุด					
1 - 2 ห้องเรียน		✓			
3 - 4 ห้องเรียน			✓		
5 - 6 ห้องเรียน				✓	
7 ห้องเรียนขึ้นไป					✓
1.3 ห้องสมุดมีที่นั่งสำหรับยานหนังสือ					
1 - 40 ที่นั่ง	✓				
41 - 80 ที่นั่ง		✓			
81 - 120 ที่นั่ง			✓		
121 - 160 ที่นั่ง				✓	
161 ที่นั่งขึ้นไป					✓

รายการ	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
2. บุคลากร					
2.1 จำนวนบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุด ซึ่งมีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป					
ไม่มี	✓				
1 คน		✓			
2 - 3 คน			✓		
4 - 5 คน				✓	
6 คนขึ้นไป					✓
2.2 จำนวนบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุด ซึ่งมีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ต่ำกว่าปริญญาตรี					
ไม่มี	✓				
1 คน		✓			
2 - 3 คน			✓		
4 - 5 คน				✓	
6 คนขึ้นไป					✓
2.3 จำนวนผู้ช่วยบรรณารักษ์ (อาจารย์หมวดวิชาต่าง ๆ ที่มาช่วยปฏิบัติงานในห้องสมุด)					
ไม่มี	✓				
ไม่ประจำ (มาช่วยบางภาคเรียน)		✓			
1 คน			✓		
2 - 3 คน				✓	
4 คนขึ้นไป					✓

รายการ	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
2.4 จำนวนเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ที่ไม่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์					
ไม่มี	✓				
ไม่ประจำ		✓			
1 คน			✓		
2 - 3 คน				✓	
4 คนขึ้นไป					✓
2.5 จำนวนนักการภารโรงประจำห้องสมุด					
ไม่มี	✓				
ไม่ประจำ (มาช่วยเป็นบางเวลา)		✓			
1 คน			✓		
2 - 3 คน				✓	
4 คนขึ้นไป					✓
2.6 นักเรียนช่วยงานห้องสมุดเฉลี่ยแต่ละภาคเรียน					
ไม่มี	✓				
1 - 5 คน		✓			
6 - 10 คน			✓		
11 - 15 คน				✓	
16 คนขึ้นไป					✓
3. <u>บริการของห้องสมุด</u>					
3.1 เวลาเปิดทำการ					
เปิดบริการตลอดวัน					✓
เปิดบริการ เข้า กลางวัน เย็น				✓	
เปิดเฉพาะช่วงเช้าก่อนเข้าเรียน และเย็นหลังเลิกเรียน			✓		
เปิดบริการเฉพาะช่วงพักกลางวัน		✓			
เปิดไม่แน่นอน	✓				

รายการ	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
3.2 ห้องสมุดจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เฉลี่ยใน แต่ละภาคเรียน					
1 - 3 ครั้ง	✓				
4 - 6 ครั้ง		✓			
7 - 9 ครั้ง			✓		
10 - 12 ครั้ง				✓	
13 ครั้งขึ้นไป					✓
3.3 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ห้องสมุดจัด จัดนิทรรศการ		✓			
กิจกรรมอื่น ๆ ให้กิจกรรมละ 1 คะแนน (รวมไม่เกิน 3 คะแนน)	✓				
3.4 ห้องสมุดจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุดให้นักเรียน จัดปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด	✓				
จัดนำชมห้องสมุด	✓				
จัดฉายสไลด์แนะนำการใช้ห้องสมุด	✓				
จัดฉายวิดีโอ แนะนำการใช้ห้องสมุด	✓				
จัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด (กิจกรรมละ 1 คะแนน)	✓				
3.5 บริการที่ห้องสมุดจัดให้แก่ผู้ใช้ บริการยืม - คืนหนังสือ		✓			
บริการอื่น ๆ ให้บริการละ 1 คะแนน (รวมไม่เกิน 3 คะแนน)	✓				

รายการ	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
4. งานเทคนิค					
4.1 การจัดทำหมวดหมู่หนังสือและวัสดุต่าง ๆ					
จัดทำหมวดหมู่หนังสือและวัสดุทุกชนิด					✓
จัดทำหมวดหมู่เฉพาะหนังสือทั้งหมด				✓	
จัดทำหมวดหมู่หนังสือบางชื่อ เรื่องที่นำออกให้บริการ			✓		
จัดทำหมวดหมู่หนังสือแบบง่าย ๆ ไม่ใช่ระบบสากล ไม่จัดทำ	✓	✓			
4.2 ห้องสมุดจัดทำบัตรรายการคิดเป็นร้อยละของหนังสือทั้งหมด น้อยกว่า 60%	✓				
61 - 70%		✓			
71 - 80%			✓		
81 - 90%				✓	
91 - 100%					✓
4.3 ชนิดของบัตรรายการที่ห้องสมุดจัดทำ ได้แก่ 1. บัตรผู้แต่ง 2. บัตรชื่อเรื่อง 3. บัตรหัวเรื่อง					
จัดทำบัตรชนิดใดชนิดหนึ่ง		✓			
จัดทำบัตร 2 ชนิด			✓		
จัดทำบัตร 3 ชนิด				✓	
จัดทำบัตรครบชุด (รวมบัตรเพิ่มอื่น ๆ)					✓
4.4 ห้องสมุดจัดทำดัชนีวารสารสำหรับค้นหาบทความวิชาการ ไม่ได้จัดทำ	✓				
จัดทำประมาณ 1 - 4 ชื่อเรื่อง		✓			
จัดทำประมาณ 5 - 8 ชื่อเรื่อง			✓		
จัดทำประมาณ 9 - 12 ชื่อเรื่อง				✓	
จัดทำมากกว่า 15 ชื่อเรื่องขึ้นไป					✓

รายการ	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
5. <u>ทรัพยากรห้องสมุด</u>					
5.1 จำนวนหนังสือภาษาไทย					
น้อยกว่า 5,000 เล่ม	✓				
5,001 - 7,500 เล่ม		✓			
7,501 - 10,000 เล่ม			✓		
10,001 - 12,500 เล่ม				✓	
5.2 จำนวนหนังสือภาษาอังกฤษ					
น้อยกว่า 500 เล่ม	✓				
1,001 - 1,500 เล่ม		✓			
1,501 - 1,500 เล่ม			✓		
2,501 เล่มขึ้นไป				✓	
5.3 <u>ห้องสมุดมีหนังสือเรียนรายวิชา ท 081 ของผู้แต่งตั้งไปใน</u>					
1. กุลทรัพย์ เกษแมนกิจ					
2. คุณรัฐจวน อินทรกาแหง					
3. ม.ล.จอย นันทิวชิรินทร์ และคนอื่น ๆ					
4. สุทธิลักษณ์ อापันวงศ์					
มี 1 ชื่อเรื่อง	✓				
มี 2 ชื่อเรื่อง		✓			
มี 3 ชื่อเรื่อง			✓		
มี 4 ชื่อเรื่อง				✓	
5.4 <u>หนังสืออ้างอิงที่ห้องสมุดมี</u>					
5.4.1 <u>หนังสือประเภทพจนานุกรม</u>					
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน					

รายการ	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
New Model English Thai Dictionary, New Model Thai English Dictionary นอกนั้นชื่อเรื่องละ 1 คะแนน (รวมไม่เกิน 3 คะแนน)	✓				
5.4.2 หนังสือประเภทสารานุกรม สารานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โครงการพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 นอกนั้นชื่อเรื่องละ 1 คะแนน (รวมไม่เกิน 3 คะแนน)	✓				
5.4.3 หนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์ อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน นอกนั้นชื่อเรื่องละ 1 คะแนน (รวมไม่เกิน 3 คะแนน)		✓			
5.4.4 หนังสืออักษรานุกรมชีวประวัติ ชุมนุมนักวิทยาศาสตร์ ของ กมล วิชิทสรศาสตร์ นักเขียนหนังสือพิมพ์ ของ ประกาศ วัชรารักษ์ ประวัตินักเขียน ของ กรมศิลปากร ประวัติบุคคลสำคัญของโลก ของ ทักษิณา สวานานนท์	✓				
	✓				
	✓				
	✓				
	✓				

รายการ	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
อื่น ๆ (โปรดระบุ) ให้ชื่อเรื่องละ 1 คะแนน	✓				
5.4.5 หนังสือรายปี สยามจดหมายเหตุ บันทึกเหตุการณ์ นอกนั้นชื่อเรื่องละ 1 คะแนน (รวมไม่เกิน 3 คะแนน)	✓	✓			
5.5 จำนวนวารสารวิชาการที่ห้องสมุดรับประจำ					
1 - 4 ชื่อเรื่อง	✓				
5 - 8 ชื่อเรื่อง		✓			
9 - 10 ชื่อเรื่อง			✓		
13 - 16 ชื่อเรื่อง				✓	
17 ชื่อเรื่องขึ้นไป					✓
5.6 จำนวนวารสารบันเทิงทั่วไปที่ห้องสมุดได้รับประจำ					
1 - 4 ชื่อเรื่อง	✓				
5 - 8 ชื่อเรื่อง		✓			
9 - 10 ชื่อเรื่อง			✓		
13 - 16 ชื่อเรื่อง				✓	
17 ชื่อเรื่องขึ้นไป					✓
5.7 หนังสือพิมพ์รายวันที่รับเป็นประจำ					
1 - 2 ชื่อเรื่อง	✓				
3 - 4 ชื่อเรื่อง		✓			
5 - 6 ชื่อเรื่อง			✓		
7 - 8 ชื่อเรื่อง				✓	
9 ชื่อเรื่องขึ้นไป					✓

รายการ	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
5.8 ห้องสมุดมีจุดสรวบริการ ไม่จัดบริการ	✓				
มีอยู่ประมาณ 10 - 50 หัวเรื่อง		✓			
มีอยู่ประมาณ 51 - 100 หัวเรื่อง			✓		
มีอยู่ประมาณ 101-200 หัวเรื่อง				✓	
ประมาณ 201 หัวเรื่องขึ้นไป					✓
5.9 การบริการกฤตภาคในห้องสมุด ไม่จัดบริการ	✓				
มีอยู่ประมาณ 10 - 50 หัวเรื่อง		✓			
มีอยู่ประมาณ 51 - 100 หัวเรื่อง			✓		
มีอยู่ประมาณ 101 - 200 หัวเรื่อง				✓	
ประมาณ 201 หัวเรื่องขึ้นไป					✓
5.10 ห้องสมุดบริการโสตทัศนวัสดุเหล่านี้ โสตทัศนวัสดุชนิดละ 1 คะแนน (รวมไม่เกิน 5 คะแนน)	✓				

ภาคผนวก ข.

- แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับบรรณารักษ์
- แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้สอนรายวิชา ท 081
- แบบสอบถามชุดที่ 3 สำหรับนักเรียน

คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2 มีนาคม 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์/บรรณารักษ์

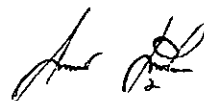
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวกาหลง บุตรไสว นิสิตปริญญาโทวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอน รายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง" อันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จะประสบผลสำเร็จได้ก็เพราะท่านให้ความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสอบถามตามที่แนบมานี้ คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ และใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวกาหลง บุตรไสว)

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

โทร. 258-4118

แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับบรรณารักษ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่างหรือเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน

หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. วุฒิต่างบรรณารักษศาสตร์

ปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

ปริญญาตรี วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

ปริญญาตรี วิชาเอกอื่น ๆ และอนุปริญญาบรรณารักษศาสตร์ หรือ
ประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะบรรณารักษศาสตร์

ปริญญาตรี วิชาโทบรรณารักษศาสตร์

ปริญญาตรี และวุฒิต่างการอบรมทางบรรณารักษศาสตร์

ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

3. ประสบการณ์ในการทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

1 - 5 ปี

6 - 10 ปี

11 - 15 ปี

16 ปีขึ้นไป

4. ในปีการศึกษานี้โรงเรียนของท่านเปิดสอนกี่ห้องเรียน ?

24 - 36 ห้องเรียน

37 - 48 ห้องเรียน

49 - 60 ห้องเรียน

61 - 72 ห้องเรียน

73 ห้องเรียนขึ้นไป

5. ในปีการศึกษานี้โรงเรียนของท่านมีจำนวนนักเรียนเท่าใด ?

- 1,000 – 1,500 คน
 1,501 – 2,000 คน
 2,001 – 2,500 คน
 2,501 – 3,000 คน
 3,001 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพความพร้อมของห้องสมุด

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง หรือเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน
 หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. อาคารสถานที่

1.1 ลักษณะของห้องสมุด

- เป็นอาคารเอกเทศ
 เป็นห้องโดยเฉพาะที่อยู่ในอาคารเรียน
 ใ้ร่วมกับห้องอื่น
 อื่น ๆ (โปรดระบุ)

1.2 พื้นที่ห้องสมุดมีขนาดเท่าใด ?

- 1 – 2 ห้องเรียน
 3 – 4 ห้องเรียน
 5 – 6 ห้องเรียน
 7 ห้องเรียนขึ้นไป

1.3 ห้องสมุดมีที่นั่งสำหรับอ่านหนังสือกี่ที่นั่ง ?

- 1 – 40 ที่นั่ง
 41 – 80 ที่นั่ง
 81 – 120 ที่นั่ง
 121 – 160 ที่นั่ง
 161 ที่นั่งขึ้นไป

2. บุคลากร

2.1 จำนวนบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดซึ่งมีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวนกี่คน ?

- ไม่มี
- 1 คน
- 2 - 3 คน
- 4 - 5 คน
- 6 คนขึ้นไป

2.2 จำนวนบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดซึ่งมีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวนกี่คน ?

- ไม่มี
- 1 คน
- 2 - 3 คน
- 4 - 5 คน
- 6 คนขึ้นไป

2.3 จำนวนผู้ช่วยบรรณารักษ์ (อาจารย์หมวดวิชาต่าง ๆ ที่มาช่วยปฏิบัติงานในห้องสมุด) มีจำนวนกี่คน ?

- ไม่มี
- ไม่ประจำ (มาช่วยบางภาคเรียน)
- 1 คน
- 2 - 3 คน
- 4 คนขึ้นไป

2.4 จำนวนเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ที่ไม่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ มีจำนวนกี่คน ?

- ไม่มี
- ไม่ประจำ
- 1 คน
- 2 - 3 คน
- 4 คนขึ้นไป

2.5 จำนวนนักการภารโรงประจำห้องสมุด มีจำนวนกี่คน ?

- ไม่มี
- ไม่ประจำ (มาช่วยเป็นบางครั้ง)
- 1 คน
- 2 - 3 คน
- 4 คนขึ้นไป

2.6 นักเรียนช่วยงานห้องสมุดเฉลี่ยแต่ละภาคเรียน มีจำนวนกี่คน ?

- ไม่มี
- 1 - 5 คน
- 6 - 10 คน
- 11 - 15 คน
- 16 คนขึ้นไป

3. บริการของห้องสมุด

3.1 เวลาเปิดทำการ

- เปิดบริการตลอดวัน
- เปิดบริการเช้า กลางวัน เย็น
- เปิดเฉพาะช่วงเช้าก่อนเข้าเรียน และเย็นหลังเลิกเรียน
- เปิดบริการเฉพาะช่วงพักกลางวัน
- เปิดไม่แน่นอน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

3.2 ห้องสมุดมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยเฉลี่ยภาคเรียนละกี่ครั้ง ?

- 1 - 3 ครั้ง
- 4 - 6 ครั้ง
- 7 - 9 ครั้ง
- 10 - 12 ครั้ง
- 13 ครั้งขึ้นไป

3.3 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดมีอะไรบ้าง ? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- จัดนิทรรศการ
- เล่านิทาน
- แนะนำการอ่าน
- เล่าเรื่องหนังสือ
- จัดอภิปราย และโต้วาที
- จัดทนายปัญหา และแข่งขันการตอบปัญหา
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

3.4 ห้องสมุดจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุดให้นักเรียนอย่างไรบ้าง ? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- จัดปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด
- จัดนำชมห้องสมุด
- จัดฉายสไลด์แนะนำการใช้ห้องสมุด
- จัดฉายวีดีโอ แนะนำการใช้ห้องสมุด
- จัดหาคู่มือการใช้ห้องสมุด
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

3.5 ห้องสมุดจัดบริการอะไรแก่ผู้ใช้บ้าง ? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- บริการยืม - คืนหนังสือ
- บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า
- บริการหนังสือจอง
- บริการจัดหนังสือประกอบการเรียนการสอนของครู
- บริการจัดหาบรรณานุกรมเฉพาะวิชาให้แก่ครู - อาจารย์
- บริการการยืมหนังสือระหว่างห้องสมุด
- บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด และวัสดุห้องสมุด
- บริการจัดหารายชื่อหนังสือใหม่แจกจ่ายหรือประกาศให้ผู้ใช้
- ภัทรามเป็นระยะ ๆ
- บริการถ่ายเอกสารในห้องสมุด
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4. งานเทคนิค

4.1 ห้องสมุดจัดหมวดหมู่หนังสือและวัสดุต่าง ๆ อย่างไร

- จัดหมวดหมู่หนังสือและวัสดุทุกชนิด
- จัดหมวดหมู่เฉพาะหนังสือทั้งหมด
- จัดหมวดหมู่หนังสือบางชื่อ เรื่องที่น่าออกให้บริการ
- จัดหมวดหมู่หนังสือแบบง่าย ๆ ไม่ใช่ระบบสากล

4.2 ห้องสมุดได้จัดทำบัตรรายการคิดเป็นร้อยละเท่าใดของหนังสือทั้งหมด

- น้อยกว่า 60 %
- 61 - 70 %
- 71 - 80 %
- 81 - 90 %
- 91 - 100 %

4.3 ห้องสมุดจัดทำบัตรรายการชนิดใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- บัตรผู้แต่ง
- บัตรชื่อเรื่อง
- บัตรหัวเรื่อง
- บัตรครบชุด (รวมบัตรเพิ่มอื่น ๆ)

4.4 ห้องสมุดจัดทำดัชนีวารสารสำหรับค้นหาบทความวิชาการขึ้นใช้เอง
อย่างสม่ำเสมอหรือไม่?

- ไม่ได้จัดทำ
- จัดทำประมาณ 1 - 4 ชื่อเรื่อง
- จัดทำประมาณ 5 - 8 ชื่อเรื่อง
- จัดทำประมาณ 9 - 12 ชื่อเรื่อง
- จัดทำมากกว่า 13 ชื่อเรื่องขึ้นไป

5. ทรัพยากรห้องสมุด

5.1 จำนวนหนังสือภาษาไทย

- น้อยกว่า 5,000 เล่ม
- 5,001 – 7,500 เล่ม
- 7,501 – 10,000 เล่ม
- 10,001 – 12,500 เล่ม
- 12,501 เล่มขึ้นไป

5.2 จำนวนหนังสือภาษาอังกฤษ

- น้อยกว่า 500 เล่ม
- 1,001 – 1,500 เล่ม
- 1,501 – 2,500 เล่ม
- 2,501 เล่มขึ้นไป

5.3 ห้องสมุดมีหนังสือเรียนรายวิชา ท 081 ของผู้แต่งต่อไปนี้หรือไม่
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ
- กุณรัฐจวน อินทรกาแหง
- ม.ล.จ้อย นันทิวรรินทร์ และคนอื่น ๆ
- สุทธิลักษณ์ อาพันวงศ์

5.4 ห้องสมุดมีหนังสืออ้างอิงต่อไปนี้หรือไม่ ? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

5.4.1 หนังสือประเภทพจนานุกรม

5.4.1.1 พจนานุกรมภาษาไทยเดียว

- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
- พจนนะ-สารานุกรมฉบับทันสมัย ของ เป็ลื่อง ณ นคร
- พจนานุกรมไทย ของ มานิต มานิตเจริญ
- ราชศัพท์ฉบับสมบูรณ์ ของ สงวน อั่นคง
- สะกคให้ฎกตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ของ
อบ ไชยวสุ
- Oxford Advaned Leanner's Dictionary of
Current English By A.S. Hornby

5.4.1.2 พจนานุกรมสองภาษา

- พจนานุกรมฝรั่งเศส-ไทย ไทย-ฝรั่งเศส ของ
พระเรียมวิรัชชพากย์
- New Model English-Thai Dictionary
ของ สอ เสถบุตร
- New Model Thai-English Dictionary
ของ สอ เสถบุตร

5.4.1.3 พจนานุกรมเฉพาะวิชา

- ประมวลศัพท์ศาสนา
- พจนานุกรมศิลปะ
- พจนานุกรมศัพท์ภูมิศาสตร์ อังกฤษ-ไทย ฉบับ
ราชบัณฑิตยสถาน
- พจนานุกรมศัพท์วิทยาศาสตร์ ของ สุทิน สัมปตะวานิช

5.4.2 หนังสือประเภทสารานุกรม

5.4.2.1 สารานุกรมทั่วไป

- สารานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
- สารานุกรมไทย ของ อู๋ทัย ลินซุสสาร
- สารานุกรมโลกของเรา
- สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โครงการพระราชดำริ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9
- Copton's Encyclopedia and Fact-Index
- Encyclopedia Americana
- The New Encyclopedia Britannica
- The World Book Encyclopedia

5.4.2.2 สารานุกรมเฉพาะวิชา

- สารานุกรมประวัติศาสตร์ ของ ประยูทธ ลิทธิพันธ์
- สารานุกรมวรรณคดีสากด ของ สงวน อึ้งก และ
ประพัฒน์ ศรีณรงค์
- สารานุกรมวิทยาศาสตร์ ของสมาคมวิทยาศาสตร์แห่ง
ประเทศไทย
- Book of Popular Science

5.4.3 หนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์

- อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
- ท่องเที่ยวไปในประเทศไทย ของ ปราณี วราทร
- เที่ยวทั่วไทย ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
- แผนที่ 73 จังหวัดประเทศไทย
- Goode's World Atlas

5.4.4 หนังสืออักษรานุกรมชีวประวัติ

- ชุมนุมนักวิทยาศาสตร์ ของ กมล วิจิตรสรศาสตร์
- นักเขียนหนังสือพิมพ์ ของ ประกาศ วัชรภรณ์
- ประวัติักเขียน ของ กรมศิลปากร
- ประวัติบุคคลสำคัญของโลก ของ ทักษิณา สวานานนท์
- 100 รัฐบุรุษ ของ สมเด็จพระยาकारงราชานุภาพ
- คนไทยตัวอย่าง
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) .

5.4.5 หนังสือรายปี

- สมุคสถิติรายปีแห่งประเทศไทย
- สยามจดหมายเหตุ บันทึกเหตุการณ์
- สยามอออลมาแนค
- The Statesman's Yearbook
- Thailand Yearbook
- The World Almanac and Book of Facts

5.5 จำนวนวารสารวิชาการที่ห้องสมุดรับประจำ มีกี่ชื่อเรื่อง ?

- 1 - 4 ชื่อเรื่อง
- 5 - 8 ชื่อเรื่อง
- 9 - 12 ชื่อเรื่อง
- 13 - 16 ชื่อเรื่อง
- 17 ชื่อเรื่องขึ้นไป

5.6 จำนวนวารสารบันเทิงทั่วไปที่ห้องสมุดได้รับประจำ มีกี่ชื่อเรื่อง

- 1 - 4 ชื่อเรื่อง
- 5 - 8 ชื่อเรื่อง
- 9 - 12 ชื่อเรื่อง
- 13 - 16 ชื่อเรื่อง
- 17 ชื่อเรื่องขึ้นไป

5.7 หนังสือพิมพ์รายวันที่รับเป็นประจำ

- 1 - 2 ชื่อเรื่อง
- 3 - 4 ชื่อเรื่อง
- 5 - 6 ชื่อเรื่อง
- 7 - 8 ชื่อเรื่อง
- 9 ชื่อเรื่องขึ้นไป

5.8 ห้องสมุดมีจุดสารบรรณบริการมากน้อยเพียงใด ?

- ไม่จัดบริการ
- มีอยู่ประมาณ 10 - 50 หัวเรื่อง
- มีอยู่ประมาณ 51 - 100 หัวเรื่อง
- มีอยู่ประมาณ 101 - 200 หัวเรื่อง
- ประมาณ 201 หัวเรื่องขึ้นไป

5.9 ห้องสมุดมีกฤตภาคบริการมากน้อยเพียงใด ?

- ไม่จัดบริการ
- มีอยู่ประมาณ 10 - 50 หัวเรื่อง
- มีอยู่ประมาณ 51 - 100 หัวเรื่อง
- มีอยู่ประมาณ 101 - 200 หัวเรื่อง
- ประมาณ 201 หัวเรื่องขึ้นไป

5.10 ห้องสมุดบริการโสตทัศนวัสดุเหล่านี้หรือไม่ ? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ลูกโลก
- แผนที่
- แผนภูมิ
- รูปภาพ
- ภาพนิ่ง (สไลด์)
- ภาพเคลื่อนไหว (ฟิล์มสตริป)
- แถบบันทึกภาพ (วิดีโอ)
- แถบบันทึกเสียง (เทปคาสเซต)
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้สอนรายวิชา ท 081

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สอน

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง หรือเขียนเครื่องหมาย ✓

ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง

2. คุณวุฒิ

2.1 วุฒิสถุสูงสุด

2.2 วุฒิต่างบรรณารักษศาสตร์

2.3 เคยอบรมบรรณารักษศาสตร์จาก

3. งานที่ท่านรับผิดชอบในขณะนี้ คือ

อาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยภาษาไทย

ทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

อาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยภาษาไทย และทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

4. วิชาที่สอน

4.1 รายวิชา ท 081 สัปดาห์ละ ชั่วโมง

4.2 วิชาอื่น ๆ (ถ้ามี) สัปดาห์ละ ชั่วโมง

ตอนที่ 2 สภาพการสอนรายวิชา ท 081

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างใดช่องหนึ่งหลังข้อ

สภาพการสอน แต่ละข้อนั้นมีข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด

ข้อ	สภาพการสอน	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
	<p><u>ด้านจุดมุ่งหมายของรายวิชา ท 081</u></p> <p>หลังจากการสอนจบแล้ว นักเรียนสามารถ บรรลุจุดมุ่งหมายแต่ละข้อต่อไปนี้เพียงใด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รู้แหล่งวิทยาการต่าง ๆ ที่จะไปค้นหาความรู้ 2. สามารถค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดและแหล่ง วิทยาการต่าง ๆ 3. สามารถบันทึกข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า 4. สามารถเรียบเรียงข้อมูลที่บันทึกไว้เป็นรายงาน 5. สามารถเขียนรายงานค้นคว้าได้ 					
	<p><u>ด้านเนื้อหาวิชา</u></p> <p>ผู้สอนเน้นความสำคัญของเนื้อหาหัวข้อ ต่าง ๆ ต่อไปนี้เพียงใด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การศึกษาค้นคว้าและแหล่งวิทยาการต่าง ๆ 2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับห้องสมุด 3. การจัดหมู่หนังสือ 4. บัตรรายการ 5. หนังสือและการอ่านหนังสือ 6. วิธีการค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูล 					

ข้อ	สภาพการสอน	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
7.	วิธีบันทึกข้อมูล					
8.	การเขียนรายงานการค้นคว้า					
	<u>ด้านกิจกรรมการสอน</u>					
	ผู้สอนใช้กิจกรรมการสอน ต่อไปนี้เพียงใด					
1.	การบรรยาย					
2.	การอภิปราย					
3.	การสนทนา ชักถาม					
4.	การสาธิต					
5.	การแสดงบทบาทสมมติ					
6.	การจดบันทึก					
7.	การทำแบบฝึกหัด					
8.	การค้นคว้าในห้องสมุด					
9.	การฝึกปฏิบัติในห้องสมุด					
10.	การเขียนรายงาน					
11.	การรายงานหน้าชั้น					
12.	การฝึกค้นคว้าหนังสือในห้องสมุด					
13.	การหาปัญหา					
14.	การจัดป้ายนิทรรศการ หรือป้ายนิเทศ					
15.	การใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ					
16.	การใช้วิทยากรมาบรรยาย					
17.	การไปสัมภาษณ์วิทยากร					

ข้อ	สภาพการสอน	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
18.	การไปใช้แหล่งวิทยากรต่าง ๆ ในโรงเรียน					
19.	การไปใช้แหล่งวิทยากรต่าง ๆ นอกโรงเรียน					
20.	การไปชมห้องสมุดอื่น ๆ ผู้สอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอน ต่อไปนี้เพียงใด					
1.	ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการสอน					
2.	ผู้สอนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้า ด้วยตนเอง					
3.	ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม					
4.	ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น					
5.	ให้ผู้เรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ ถกเถียงปัญหาซึ่งกันและกัน					
6.	ผู้สอนแนะนำบรรณานุกรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาเรียน ให้ผู้เรียนไปค้นคว้าเพิ่มเติม					
7.	ผู้สอนให้นักเรียนปฏิบัติจริง <u>ควานสื่อการสอน</u>					
1.	รายวิชา ท 081 จำเป็นต้องใช้สื่อประกอบการสอน					
2.	ผู้สอนจัดหาสื่อการสอนขึ้นใช้เอง					
3.	ผู้สอนจัดซื้อสื่อการสอนมาใช้เอง					
4.	ผู้สอนขอยืมสื่อการสอนจากห้องสมุดโรงเรียน					
5.	ผู้สอนขอยืมสื่อการสอนจากแหล่งอื่น ๆ					

ข้อ	สภาพการสอน	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
6.	ผู้สอนใช้หนังสือเรียนรายวิชา ท 081					
7.	ผู้สอนใช้หนังสืออ้างอิงประเภทต่าง ๆ ประกอบการสอน					
8.	ผู้สอนใช้หนังสืออื่น ๆ ประกอบการสอนรายวิชา ท 081					
9.	ผู้สอนใช้สื่อการสอนต่อไปนี้เพียงใด					
	9.1 รูปภาพ					
	9.2 แผนที่ แผนภูมิ					
	9.3 แผ่นป้าย					
	9.4 สไลด์					
	9.5' फिल्मสตริป					
	9.6 เทปบันทึกภาพ (วิดีโอเทป)					
	9.7 แผ่นใส					
	9.8 ของจริง เช่น หนังสือ บัตรรายการ					
	<u>คำถามการวัดผลและประเมินผล</u>					
1.	ผู้สอนใช้เครื่องมือต่อไปนี้วัดผลเพียงใด					
	1.1 การสังเกต					
	1.2 การตรวจผลงาน					
	1.3 การทดสอบ					

ข้อ	สภาพการสอน	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
2.	วิธีการวัดผล 2.1 เก็บคะแนนจากแบบฝึกหัด และรายงาน 2.2 ทดสอบย่อย 2.3 สอบกลางภาคเรียน 2.4 สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน 2.5 สอบปลายภาคเรียนอย่างเกี่ยว					
3.	การวัดผลการเรียนเน้นหนักในข้อใด 3.1 สอบภาคทฤษฎี 3.2 สอบภาคปฏิบัติ 3.3 สอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ					
4.	ใช้แบบทดสอบข้อ ไปนี้มากน้อยเพียงใด 4.1 ข้อสอบแบบปรนัย 4.2 ข้อสอบแบบอัตนัย 4.3 ข้อสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย					

ตอนที่ 3 ปัญหาเกี่ยวกับการสอนรายวิชา ท 081

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างของใดช่องหนึ่ง หลังข้อปัญหาแต่ละข้อ
นั้นเป็นปัญหาแก่ท่านมากน้อยเพียงใด

ข้อ	รายการปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
	<u>ค่านเนื้อหาวิชา ท 081</u>					
1.	เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย					
2.	เนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจ					
3.	เนื้อหาวิชามีมากเกินไป					
4.	เนื้อหาวิชายากเกินไป					
5.	เวลาที่กำหนดให้สอนน้อยเกินไป					
	<u>กานห้องสมุด</u>					
	ห้องสมุดมีสภาพไม่พร้อมที่จะใช้เป็นที่ ค้นคว้าและฝึกปฏิบัติ ในสิ่งต่อไปนี้					
1.	เวลาเปิด-ปิด ไม่เหมาะสม					
2.	สถานที่คับแคบ					
3.	มีที่นั่งสำหรับอ่านหนังสือไม่เพียงพอ					
4.	ผู้สอนนำนักเรียนไปฝึกปฏิบัติในห้องสมุดไม่สะดวก					
5.	หนังสือเรียนรายวิชา ท 081 ของผู้แต่งคนอื่น ๆ มีไม่เพียงพอ					
6.	หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติมประกอบการสอนรายวิชา ท 081 มีไม่เพียงพอ					
7.	หนังสืออ้างอิงประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการ การสอนต่อไปนี้ไม่มีครบหรือไม่เพียงพอ					

ข้อ	รายการปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
	7.1 หนังสือประเภทพจนานุกรม					
	7.2 หนังสือประเภทสารานุกรม					
	7.3 หนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์ เช่น หนังสือนำเที่ยว แผนที่					
	7.4 หนังสืออักษรานุกรมชีวประวัติ					
	7.5 หนังสือรายปี					
8.	ห้องสมุดมีทรัพยากรอื่น ๆ ที่ใช้ประกอบการสอน ต่อไปนี้ ไม่เพียงพอ					
	8.1 หนังสือประเภทต่าง ๆ					
	8.2 วารสาร					
	8.3 หนังสือพิมพ์					
	8.4 จดสาร					
	8.5 กฤตภาค					
	8.6 โสตทัศนวัสดุประเภทต่าง ๆ					
9.	ห้องสมุดมีสิ่งต่อไปนี้ ไม่ครบถ้วนเพียงพอที่จะให้ นักเรียนฝึกปฏิบัติได้คือ					
	9.1 บัตรรายการ ชนิดต่าง ๆ					
	9.2 คัทนีวารสาร					
	<u>ค่านูสอน</u>					
1.	ผู้สอนรายวิชานี้มีจำนวนไม่เพียงพอ					
2.	ผู้สอนมีความไม่มั่นใจในการสอนเนื้อหาบางหัวข้อ					

ข้อ	รายการปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
3.	ผู้สอนขาดความชำนาญในการสอนและสร้างแบบทดสอบ					
4.	ผู้สอนมีเวลาเตรียมการสอนน้อย เพราะต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน					
	<u>ค่านักเรียน</u>					
1.	นักเรียนมีความสนใจน้อย					
2.	นักเรียนแต่ละคนมีกลุ่มใหญ่เกินไป ทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง					
3.	นักเรียนไม่เห็นประโยชน์ของการเรียนวิชานี้					
4.	นักเรียนใช้เวลาฝึกปฏิบัติน้อย					
5.	นักเรียนไม่ได้เลือกเรียนวิชานี้ตามความต้องการและความสนใจ					
6.	นักเรียนชอบลอกแบบฝึกหัดซึ่งกันและกัน					
	<u>ด้านสื่อการสอน</u>					
	สื่ออื่น ๆ ที่ใช้ประกอบการสอนต่อไปนี้ มีไม่เพียงพอ					
1.	รูปภาพ					
2.	แผนที่, แผนภูมิ					
3.	แผ่นป้าย					
4.	สไลด์					
5.	ฟิล์มสกริป					

ข้อ	รายการปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
6.	แผ่นใส	--				
7.	เทปบันทึกภาพ					
8.	เทปบันทึกเสียง					
9.	ของจริง					

ปัญหาอื่น ๆ (โปรดระบุ)

ขอเสนอแนะ

แบบสอบถามชุดที่ 3 สำหรับนักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง หรือเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน

หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ขณะนี้ท่านเรียนอยู่ชั้นใด

ม. 4

ม. 5

ม. 6

3. ท่านเลือกเรียนในแผนการเรียนใด

วิทย์ - คณิต

ศิลป์ - กานวณ

ศิลป์ - ภาษา

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4. ท่านเลือกเรียนรายวิชา ท ๐81 การศึกษากันกว่าเบื้องต้น เพราะ

เป็นวิชาที่น่าสนใจ

มีความสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ที่เรียนอยู่

ไม่ทราบจะเลือกเรียนวิชาอะไร

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่ง หลังข้อปัญหาแต่ละข้อ นั้นเป็นปัญหาแก่ท่านมากน้อยเพียงใด

ข้อ	รายการปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
	<u>ด้านเนื้อหาวิชา ท 081</u>					
1.	เนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจ					
2.	เนื้อหาวิชามีมากเกินไป					
3.	เนื้อหาวิชายากเกินไป					
4.	เวลาที่กำหนดให้เรียนน้อยเกินไป					
5.	เนื้อหาวิชานี้มีประโยชน์น้อย					
	<u>ด้านห้องสมุด</u>					
	ห้องสมุดมีสภาพไม่พร้อมที่จะใช้ เป็น สถานที่ค้นคว้าและฝึกปฏิบัติ ในสิ่งต่อไปนี้					
1.	เวลาเปิด-ปิด ไม่เหมาะสม					
2.	สถานที่คับแคบ					
3.	มีที่นั่งสำหรับอ่านหนังสือไม่เพียงพอ					
4.	ผู้เรียนไปฝึกปฏิบัติในห้องสมุดไม่สะดวก					
5.	หนังสือเรียนรายวิชา ท 081 ของผู้แต่งอื่น ๆ มีไม่เพียงพอ					
6.	หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติมประกอบการเรียนรายวิชา ท 081 มีไม่เพียงพอ					

ข้อ	รายการปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
7.	หนังสืออ้างอิงประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการเรียนต่อไปนี้ มีไม่ครบ หรือไม่เพียงพอ					
	7.1 หนังสือประเภทพจนานุกรม					
	7.2 หนังสือประเภทสารานุกรม					
	7.3 หนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์ เช่น หนังสือนำเที่ยว แผนที่					
	7.4 หนังสืออักษรานุกรมชีวประวัติ					
	7.5 หนังสือรายปี					
8.	ห้องสมุดมีทรัพยากรอื่น ๆ ที่ใช้ประกอบการเรียนต่อไปนี้ ไม่เพียงพอ					
	8.1 หนังสือประเภทต่าง ๆ					
	8.2 วารสาร					
	8.3 หนังสือพิมพ์					
	8.4 จุลสาร					
	8.5 กฤตภาค					
	8.6 โสตทัศนวัสดุประเภทต่าง ๆ					
9.	ห้องสมุดมีสิ่งต่อไปนี้ ไม่ครบถ้วนเพียงพอที่จะให้นักเรียนฝึกปฏิบัติได้					
	9.1 บัณฑิตวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ					
	9.2 คัดชีนวารสาร					

ข้อ	รายการปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
	<u>ค่านผู้สอน</u>					
1.	ผู้สอนมีความมั่นใจในการสอนน้อย					
2.	ผู้สอนเน้นภาคทฤษฎีมากเกินไป					
3.	ผู้สอนใช้วิธีบรรยายมากเกินไป					
4.	ผู้สอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย					
5.	ผู้สอนให้นักเรียนทาบแบบฝึกหัดมากเกินไป					
6.	ผู้สอนให้นักเรียนไปฝึกปฏิบัติในห้องสมุดน้อย					
7.	ผู้สอนไม่ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเอง					
8.	ผู้สอนไม่พาไปชมห้องสมุดและแหล่งความรู้อื่น ๆ					
	<u>ค่านักเรียน</u>					
1.	จำนวนนักเรียนมีกลุ่มใหญ่เกินไป					
2.	มีเวลาทาบแบบฝึกหัดและรายงานน้อย					
3.	มีเวลาฝึกปฏิบัติจริงน้อย					
4.	ไม่มีเวลาไปค้นคว้าในห้องสมุด					
5.	ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น					
	<u>ค่านสื่อการสอน</u>					
1.	ผู้สอนใช้สื่อการสอนน้อย					
2.	สื่อการสอนที่ใช้ประกอบการสอนไม่น่าพอใจ					
3.	ผู้สอนนำของจริงมาประกอบการสอนน้อย					

ข้อ	รายการปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1	2	3	4	5
	<u>คำถามการวัดผล</u>					
1.	ทดสอบย่อยมากเกินไป					
2.	เก็บคะแนนจากแบบฝึกหัดและรายงานน้อยเกินไป					
3.	การสอบเน้นภาคทฤษฎีมากเกินไป					

ปัญหาอื่น ๆ (โปรดระบุ)

ข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก ค.

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นแหล่งข้อมูล

รายชื่อ โรงเรียนที่เป็นแหล่งข้อมูล

โรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
จำนวน 60 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม
2. โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม
3. โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ
4. โรงเรียนแจรงรอนวิทยา
5. โรงเรียนไชยนิมพลีวิทยาคม
6. โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบารุง
7. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
8. โรงเรียนไทรมิตรวิทยาดัย
9. โรงเรียนทวีธาภิเศก
10. โรงเรียนเทพศิลา
11. โรงเรียนเทพศิรินทร์มเกล้า
12. โรงเรียนนนทรีวิทยา
13. โรงเรียนบางกะปิ
14. โรงเรียนบางแคปานขาววิทยา
15. โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม
16. โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์
17. โรงเรียนเบญจมราชดัย
18. โรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์
19. โรงเรียนปทุมวารคุด
20. โรงเรียนปากน้ำวิทยาคม

7

21. โรงเรียนพรตพิทยพยัต
22. โรงเรียนพลเจริญวิทยา
23. โรงเรียนเมธีธรรมพาราม
24. โรงเรียนมักกะสันวิทยา
25. โรงเรียนมัธยมวิบูลย์
26. โรงเรียนมัธยมวิบูลย์
27. โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม
28. โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน
29. โรงเรียนราชดำริ
30. โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก
31. โรงเรียนราชวินิตมัธยม
32. โรงเรียนฤทธิณรงค์รอน
33. โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย
34. โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม
35. โรงเรียนวัดคาวคอง
36. โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ
37. โรงเรียนวัดนายโรง
38. โรงเรียนวัดบรมวงศ
39. โรงเรียนวัดประสาธ
40. โรงเรียนวัดรางบัว
41. โรงเรียนวัดราชโอรส
42. โรงเรียนวัดสังเวช
43. โรงเรียนวัดสุทธิวราราม
44. โรงเรียนวัดหนองจอก
45. โรงเรียนวิมุตยารามพิทยากร
46. โรงเรียนศิลาจารึกพัฒนา

47. โรงเรียนศึกษานารี
48. โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ
49. โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม
50. โรงเรียนสตรีวัชรพงษ์
51. โรงเรียนสตรีวิทยา
52. โรงเรียนสตรีวิทยา 2
53. โรงเรียนสตรีเศรษฐบุตรบำเพ็ญ
54. โรงเรียนสวนอนันต์
55. โรงเรียนสายน้ำผึ้ง
56. โรงเรียนสายปัญญา
57. โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์)
58. โรงเรียนสุวรรณสุทธารามวิทยา
59. โรงเรียนทอวัง
60. โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวกาหลง ชื่อสกุล บุตรไสว
เกิดวันที่ 20 เดือน ธันวาคม พุทธศักราช 2498
สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 72/3 หมู่ 9 ซอยทิมแลนด์
ถนนงามวงศ์วาน ตำบลบางเขน อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ห้องสมุด 3
สถานที่ทำงานปัจจุบัน สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 10220

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2518	ป.กศ.ต้น	—	จากวิทยาลัยครูพระนคร
พ.ศ. 2520	ป.กศ.สูง	(เอกภาษาไทย)	จากวิทยาลัยครูพระนคร
พ.ศ. 2525	กศ.บ.	(เอกคหกรรมศาสตร์)	จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทร- วิโรฒ บางเขน
พ.ศ. 2530	กศ.ม.	(เอกบรรณารักษศาสตร์)	จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทร- วิโรฒ ประสานมิตร